

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 10 MEI 1916

No. 19

INHOUD

	Blz.
BUNKERKOLEN	277
Bemiddelende vonnissen	278
Zilver	279
De graanvoorziening	280
Index-cijfers	280
REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	281
MAANDCIJFERS:	
Inklaringen op Amsterdam en Rotterdam	281
Nederlandsche handelsstatistiek	282
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	283—291
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

9 MEI 1916.

De storting op de nieuwe staatsleening, zoo kort na de maandswisseling, heeft een tamelijk sterke vraag naar geld doen ontstaan, welke vooral tot uitdrukking kwam in de notering voor particulier-disconto, die van 1½ tot 2% pCt. kon oploopen.

In verband hiermede toont de bankstaat van deze week, ook al liep de eerste stortingstermijn eerst Maandag af, reeds belangrijke verschuivingen: beleeningen waren f 11 miljoen hooger, „rekening-courant saldo's van anderen” f 16 miljoen lager, terwijl de voorschotten aan het Rijk ad f 12 miljoen plaats maakten voor een credit-saldo in rekening-courant van f 34 miljoen.

Door de sterke stijging van alle wisselkoersen trok de wisselmarkt deze week de algemeene aandacht.

Aanvankelijk was alleen Londen, waarschijnlijk in verband met de regeling van de oude saldo's, sterk gezocht tot oplopende koersen. Deze stijging werd weldra niet alleen gevolgd door de direct daarmede verband houdende koersen op de overige entente- en de neutrale landen, maar ook door die op Berlijn en Weenen. Ondanks alle belemmeringen, die Engeland opwerpt om koersvereffening met Berlijn en Weenen

te voorkomen, blijft er een onverbrekelijk verband bestaan tusschen alle wisselkoersen.

Skandinavië noteert nu circa 75,25 of 12 pCt. boven het normale goudpunt van uitvoer, een koers, die den reeds sterk opgelopen prijs van het hout nog aanmerkelijk zal doen stijgen. Pogingen ten behoeve der houtimporteurs om deze sterk verhoogde wisselkoersen te ontgaan, hadden tot nog toe geen voldoende succes.

* * *

De verzachting van den duikbootoorlog, door Duitschlands antwoord op de Amerikaansche nota, zij het ook voorloopig en voorwaardelijk, aangekondigd, zal ongetwijfeld de moeilijkheden, waarmede onze scheepvaart te kampen heeft, eenigszins verminderen, hetgeen dan ook niet heeft nagelaten, ter beurze een gunstigen invloed uit te oefenen.

BUNKERKOLEN.

Een medewerker schrijft:

De waarschuwing van het Britsche Ministerie van Buitenlandsche Zaken van 17 April l.l., dat bunker-kolen van Duitschen oorsprong vatbaar zouden zijn voor aanhouding en prijsmaking, heeft hier te lande ernstig protest uitgelokt, te begrijpelijker, omdat ongeveer gelijktijdig bleek, dat de Britsche regering voornemens was aan de levering van Engelsche bunker-kolen voor neutrale schepen voorwaarden te verbinden, welke de neutrale scheepvaart zouden dwingen, zich ten deele in dienst te stellen voor den aanvoer naar de Entente-havens.

In antwoord op deze protesten brengt thans een Reuter-telegram van 5 Mei j.l. een officiële Engelsche verklaring, welke een nadere uiteenzetting van de bedoeling en de beweegredenen der Engelsche regering wil brengen.

Dat Deutsche bunker-kolen zeker in beslag zullen worden genomen, ligt blijkens de verklaring niet in de bedoeling der Engelsche regering. Zij erkent, dat een dergelijk optreden, hoewel wettig volgens de in Maart uitgevaardigde Orders in Council, „in zekere mate iets nieuws” zou zijn en verzekert de Nederlandsche scheepvaart, dat de Britsche regering bereid zal zijn „alle omstandigheden te overwegen en in het bijzonder de moeilijkheden, welke zouden voortvloeien uit het handhaven van haar rechten ten opzichte der Deutsche bunker-kolen.”

Erg duidelijk is dit niet. Men is geneigd eruit te lezen, dat het in het voornemen ligt, in normale gevallen niet tot in beslagneming over te gaan. Wij zullen het hebben af te wachten. Intusschen blijft de Engelsche regering in beginsel haar recht tot in beslagneming handhaven. Inderdaad is deze uitbreiding van het contrabandebegrip tot goederen, die nimmer een vijandelijke bestemming kunnen hebben, „iets nieuws”. Te meer nog, als men weet dat de

Londensche Zeerechtdeclaratie in art. 29 uitdrukkelijk bepaalt, dat niet als contrabande mogen beschouwd worden „voorwerpen en materialen, bestemd voor het gebruik van het schip, aan boord waarvan zij aange troffen worden”. Met dit beginsel heeft de Engelsche wetgever tot dusverre niet gebroken. Men mag dus hopen, dat, mocht het in eenig geval tot in beslag-neming komen, de Britsche prijsrechter, die zoo prat gaat op zijn onafhankelijkheid, de handeling der Regeering ongedaan zal maken.

Wat in de tweede plaats het verbinden van voorwaarden aan het innemen van Engelsche bunker-kolen betreft, beijvert de officieele verklaring zich te doen uitkomen, dat een onwelwillendheid jegens de Nederlandsche scheepvaart volstrekt niet in de bedoeling ligt. De maatregel wordt uitsluitend inge-geven door de noodzakelijkheid om met den beschikbaren kolenvoorraad zoo zuinig mogelijk om te gaan. Met het oog op de schaarschte aan kolen en laadruimte is het billijk, dat de onzijdige industrieën, welke het meeste voordeel aanbrengen voor de geallieerden, voorgaan, en dat zuinigheid wordt betracht ten op-zichte van die, welke den geallieerden minder van dienst zijn en bijgevolg minder aanspraak hebben op de Britsche kolen.

Dat deze bezwaren, welke bestaan moeilijk te loochenen is, de Engelsche regeering bij de afgifte van kolen tot het stellen van zekere voorwaarden ten behoeve van de vaart op de Entente-landen aanlei-ding geven, laat zich tot zekere hoogte begrijpen. Van neutrale zijde zal hiertegen dan ook geen ernstige grief worden uitgebracht, mits het betreft contracten uit vrijen wil gesloten en mits in de tweede plaats de belasting der neutrale scheepvaart niet buiten verhouding staat tot het beoogde doel.

Van uit vrijen wil gesloten contracten zou echter geen sprake meer zijn, wanneer de dreigende inbeslagneming van Duitsche bunker-kolen een feit werd. Vandaar de verontwaardiging hier te lande, een verontwaardiging, waarvoor de officieele Engelsche verklaring niet alle reden wegneemt. Bovendien moet niet worden vergeten, dat, ook al mocht directe dwang door wering van Duitsche bunker-kolen uit-blijven, toch in tal van gevallen bij het innemen van Engelsche kolen in de vele bunkerstations over de geheele wereld, moeilijk van een contract uit vrijen wil gesproken kan worden, maar van een toestand van feitelijken nooddwang, zoolang het zonder inneming van nieuwe brandstof onmogelijk is de plaats van bestemming te bereiken. Ook dit behoort de Eng-elsche regeering tot matigheid te nopen.

Ten slotte motiveert de Engelsche regeering haar standpunt met een beroep op een maatregel der Nederlandsche Regeering, welke laatstelijk den uit-voer van 35 ton beetwortelzaad naar Engeland zou hebben geweigerd, en voorts door te wijzen op het feit, dat een groot deel der landbouwproducten, welke tevoren geregeld naar Engeland werden verzonden, thans naar Duitschland gaat. Op dit laatste punt is in deze kolommen — zie No. 5 blz. 57 — reeds geweest. Wat de 35 ton beetwortelzaad betreft, deze zijn, naar de *Nieuwe Courant* mededeelt, van Duitsche herkomst! Naar het door de Engelsche regeering aan-genomen beginsel was toelating in Engeland dus onmogelijk en de Britsche firma, die den aankoop deed, is wellicht zelfs straf schuldig!

BEMIDDELLENDE VONNISSEN.

Wanneer een overeenkomst wordt aangegaan of een andere rechtens van belang zijnde handeling verricht, zullen zij, die hierbij betrokken zijn, zich in de meeste gevallen wel een denkbeeld vormen omtrent de rechten en verplichtingen, welke voor hen daarvan het gevolg zijn. De vorming van zoo'n denk-beeld is mogelijk, omdat zij weten, dat de omvang van die rechten en verplichtingen afhangt van

zekere algemeen geldende regels: rechtsregels. Par-tijen weten, dat zij zich — zoo er geschil mocht ont-staan — tot een vertegenwoordiger van het staats-gezag kunnen wenden, door wien dan op onpartijdige wijze door toepassing der rechtsregels zal worden be-slist, wat recht is.

In enkele van de hand van Mr. C. A. J. Hartzfeld verschenen geschriften heeft deze de meening ver-dedigd, dat dit denkbeeld van de beslissing over de rechten en verplichtingen tusschen de burgers naar algemeene regels in sommige gevallen zal moeten plaats maken voor beslissing over de verhoudingen naar de persoonlijke opvattingen van den rechter, aan wiens oordeel een mogelijk geschil wordt onderwor-pen, met dien verstande dat deze, rekening houdende met de bijzondere omstandigheden van elk geval, niet naar recht, doch naar hetgeen naar zijne meening billijk is en past, moet vonnissen.

De overtuiging, waarmede Mr. Hartzfeld zijne op-vatting — waarvan, gelijk Prof. Meyers in de laat-ste aflevering van *Themis* aantoot, ook reeds sporen bij oudere schrijvers zijn te vinden — heeft verdedigd, is waarschijnlijk niet zonder invloed geweest op de keuze van de vraag, welke de Nederlandsche Juristenvereniging den aanstaanden zomer aan het oordeel harer ledenvergadering zal onderwerpen en welke luidt: „Is het wenschelijk, de mogelijkheid te openen, hetzij in het algemeen, hetzij ten aanzien van bepaalde onderwerpen, dat de rechter bemiddelende vonnissen wijst, d.w.z. vonnissen, waarbij hij tusschen de tegengestelde standpunten van partijen een mid-denweg kiest?”

Van de drie praeadviseurs over deze vraag, Mr. G. Kirberger, Mr. C. A. J. Hartzfeld en Mr. B. C. J. Loder, wier, ook voor niet-juristen in een begrijpe-lijken vorm geschreven, samen een 130 bladzijden groote adviezen dezer dagen in druk zijn ver-schenen, blijkt Mr. Hartzfeld zijn vroeger gepropa-geerd standpunt te handhaven en dergelijke vonnissen, voorloopig beperkt tot bepaalde onderwerpen, verkie-selijk te achten, terwijl de twee anderen tegenstan-ders blijken te zijn.

Het is in dit blad niet de plaats om de ge-melde vraag en de daarop gegeven antwoorden uit-voerig te bespreken; eene korte aanduiding van de wederzijdsche posities schijnt ons met het oog op het groote belang, dat ieder, die aan het rechtsverkeer deelneemt, bij de vraag heeft, echter niet ondienstig.

Alle drie praeadviseurs stellen voorop, dat niet ge-doeld is op die vonnissen, waarbij een eischer, die rechtens te veel vraagt, zijn eisch slechts wordt toege-wezen voorzoover zijn recht blijkt te reiken, niette-genstaande de gedaagde elke verschuldigheid ont-kende. In deze gevallen stelt de rechter werkelijk vast wat recht is en wordt naar recht gevonnist. Gedoeld wordt op vonnissen, waarbij de rechter tusschen de tegengestelde standpunten een middenweg kiest met vermijding eener strenge doch onbillijke toepassing van het recht (Mr. Hartzfeld), waarbij de rechter on-afhankelijk van de juistheid van ieders standpunt ieder gedeeltelijk gelijk geeft (Mr. Kirberger), waar-bij de rechter eenvoudig een middenweg kiest tus-schen de standpunten van partijen en aan degenen, die hem vroegen om recht, zijn niet gevraagde be-middeling oplegt met dwingende kracht (Mr. Loder).

Zeer gewichtig moeten, dunkt ons, wel de argumen-ten zijn, die voor de wenschelijkheid van dergelijke het recht vermijdende vonnissen worden aangevoerd, zal men met den heer Hartzfeld willen meegaan.

Zijn gedachtengang, die in vroegere geschriften duidelijker is uitgedrukt dan in het thans versche-nen praeadvies, schijnt ongeveer deze. Vrede in de samenleving is het groote ideaal; procederen-de partijen zijn onruststokers, wier twistzieke neigin-gen zooveel mogelijk moeten worden beteugeld. Dit is mogelijk door hen te beletten scherp tegen scherp te

vechten voor datgene wat zij voorgeven hun recht te zijn en het beste middel daarvoor is terzijdestelling van het debat en van de beslissing over dat voorgewende recht en een door den rechter aan hen opgelegd bemiddelend vonnis. Op den duur zal aldus de proceslust wel verminderen en het ideaal, de vrede, bereikt worden. Bij die bemiddeling zal de rechter zich moeten laten leiden door billijkheidsgevoel. Voorloopig wil Mr. Hartzfeld die opgedrongen bemiddeling beperken tot de gevallen, waarin de meeste kans op procedures bestaat, namelijk waarin het moeilijk is te beslissen welke feiten hebben plaats gehad, wat de inhoud is van een wetsartikel en zoo voorts. Mr. Kirberger, Mr. Loder en ook wij zijn hierdoor niet overtuigd.

Mr. Loder, die uit den aard van zijn vroeger aanzienlijk advocatenambt en van zijn tegenwoordig rechterlijk ambt een bevoegd beoordeelaar is van de motieven, welke de partijen in een procedure leiden, wendt zich met kracht tegen de schildering, die Mr. Hartzfeld daarvan geeft, en terecht.

In verreweg de meeste gevallen procederen partijen niet over voorgewende rechten en met voorgewende verdedigingsmiddelen, doch uit volle overtuiging van de juistheid van hun standpunt. Onjuist ook is het, dat partijen op den duur in een schipperen door den rechter, zooals Mr. Hartzfeld voorstelt, bevrediging zullen vinden. Zoolang zij overtuigd zijn, te vechten voor een rechtvaardige zaak, zal hen een gedeeltelijke ontzegging van den eisch op gronden, ontleend aan het voor niemand overtuigend subjectief en veelal ook niet te motiveeren oordeel van den rechter noodwendig moeten kwetsen. Wij hebben reeds nu, terwijl de rechter niet tot bemiddeling kan dwingen, opgemerkt, hoe zwakke pogingen van 's rechters zijde om partijen tot een minnelijke schikking te bewegen bij beide partijen misnoegdheid kunnen wekken.

Er rest dus slechts het beroep van Mr. Hartzfeld op de billijkheid, die in zijne opvatting beter kan worden betracht. Nu zij men met billijkheidsargumenten zeer voorzichtig: zoo licht ontarda billijkheid tegenover den een in onbillijkheid tegenover den ander. Wanneer b.v. Mr. Hartzfeld een tusschen partijen op niet-nakoming eener verbintenis gestelde abnormaal hooge boete, ten einde de nakoming des te beter te verzekeren, toch in sommige gevallen door den rechter op billijkheidsgronden jegens den verbondene wil laten verminderen, vreezen wij, dat meestal de schuld-eischer wel onbillijk zal worden benadeeld. En geheel verwerpelijk is het om in beginsel, zij het voorloopig in bepaalde groepen van gevallen, toepassing van billijkheid in concreto te willen stellen in de plaats van toepassing van hetgeen recht is. De maatschappelijke orde berust voor een goed deel op de geldende rechtsregels. Zet men deze laatste op zij, dan is de orde verstoord. Niemand zal meer weten, welke zijne bevoegdheden zullen zijn, omdat deze niet meer door objectieve regels, doch door de „gemoedsopwellingen van een willekeurig aangestelden heer” (Mr. Loder) zullen worden geregeerd. Moreel moet een dergelijke toestand van rechtsonzekerheid allerverderfelijkt werken: bij het aangaan van overeenkomsten zal men zich niet meer behoeven in te spannen om zijn rechten en verplichtingen zoo goed mogelijk te verzekeren, de billijkheid zal immers hem, die uit slapheid of onkunde een ongunstige positie verkreeg, later bij den rechter te hulp komen; minder scrupuleuse schuldenaren zullen een kansje bij den rechter wagen en probeeren door diens tusschenkomst eene bemiddeling af te dwingen; eerlijke schuldeisers zullen het vertrouwen op hun recht verliezen en uit vrees voor de mogelijke bemiddeling van den rechter, welke ook wel met verdeling van proceskosten gepaard zal gaan, reeds minnelijk een deel van hun recht opofferen.

De burgers hoofdelijk en in hun staatsverband heb-

ben er — dit betoogde R. von Ihering reeds in 1872 in zijn in druk verschenen voordracht „Der Kampf um's Recht — het hoogste belang bij, dat er geen ver-slapping ontsta in het vertrouwen in het recht.

Wij zouden dus de door de Juristenvereniging gestelde vraag in beginsel met een volmondig neen willen beantwoorden. Slechts één uitzondering zouden wij willen maken, namelijk deze, dat partijen allen aan den rechter verklaren, genoeg te zullen nemen met een bemiddelend vonnis. Mr. Kirberger acht ook deze uitzondering verwerpelijk, onder meer omdat zij niet noodig is, daar men zich — zoo men rechtspraak wenscht naar billijkheid — toch altijd tot scheidsmannen kan wenden en zij altijd het gevaar medebrengt; dat de rechter door zachten drang tot het afleggen eener dergelijke verklaring zal dwingen. De mogelijkheid van arbitrage naar billijkheid schijnt ons echter geen reden om partijen de bevoegdheid te ontnemen aan den gewonen rechter bemiddeling te verzoeken, terwijl aan het gevaar van ongewenschten drang ware te ontkomen door te bepalen, dat partijen de verklaring in hunne eerste processtukken moeten afleggen.

ZILVER.

De groote vraag naar zilver, waarop reeds in no. 12 (pag. 166) de aandacht werd gevestigd, heeft geleid tot een buitengewone prijsstijging van het metaal, zoodat een noteering van 37 d. kon worden bereikt, welke sedert 1893 niet meer gold had.

Het verloop van den zilverprijs gedurende den oorlog is, zooals voor de meeste artikelen, belangwekkend. Vóór het uitbreken van den oorlog flauw gestemd, ondervond de zilvermarkt begin Augustus 1914 plotseling den invloed van de speciejacht, die zich in vrijwel alle landen van Europa vertoonde: de prijs liep van ca. 24 op tot 27 d. Van langen duur was dat herstel niet, want de sterk gedaalde wisselkoers op Amerika leidde tot aanzienlijke verkoopen van die zijde en eind Augustus was men reeds tot den ouden prijs ingezakt, eenige maanden daarna zelfs tot 22½ d.

Eind 1915 begon de vraag belangrijk te vermeerderen en liep de prijs geleidelijk op; in de marktberichten las men elke week van aanzienlijke en toenemende muntorders uit vrijwel alle oorden van de wereld. Dat deze orders, tenminste in die mate, eerst bijna een jaar na het aan den dag komen der behoefte aan kleine ruilmiddelen in de markt kwamen, is alleszins verklaarbaar. Overal had men en den oorlog, en de behoefte aan klein geld, als iets snel voorbijgaands beschouwd en men dacht dus door uitgifte van papiergeld voor kleine bedragen in de behoefte aan klein ruilmiddel te kunnen voorzien. Aan het papiergeld, vooral wanneer het zoo veelvuldig van hand tot hand gaat, zijn technische bezwaren verbonden, over welke men bij tijdelijk gebruik heenstapt, maar die op den langen duur drukkend worden. Toen de oorlog dan ook niet zoo spoedig ten einde bleek te komen als men verwacht had, werd allerwegen tot meerdere zilveraanmuntning overgegaan.

Daarbij komt, dat de behoefte aan klein ruilmiddel gedurende den oorlog nog sterk is toegenomen. Uitbetaling van soldijen en ondersteuning, de eerste vaak in ver verwijderde streken, waarheen het transport veel tijd in beslag neemt, het uitwijken der bewoners van veroverde gewesten, dit alles heeft groote bedragen aan zilvergeld gevorderd.

Dit zijn alle voorbijgaande factoren. Er zijn echter ook twee oorzaken van de behoefte aan zilvermunt, welke van meer blijvenden aard zouden kunnen zijn: het contante verkeer en de prijsstijging. In hoeverre deze factoren na den oorlog zullen voortduren, is moeilijk te zeggen. Indien echter werkelijk, wat geenszins is uitgesloten, de prijsverhoging van lan-

Nauta

geren duur blijkt, dan zal het ruilverkeer inderdaad zich blijvend aan het hoogere prijsniveau hebben aan te passen. En mocht het zijn, dat eenige landen met gedeprecieerde valuta overgingen tot vermindering van den goudinhoud van hun muntstandaard, dan zal dat in die landen de prijsverhoging zeker bevestigen en een blijvende behoefte aan meer zilver doen ontstaan. Tenzij ook de zilverinhoud der pasmunt wordt verminderd, een kwestie, thans reeds voor Oostenrijk van belang. Immers daar te lande hebben de wisselkoersen het punt reeds overschreden, waarop uitvoer van zilveren munt met voordeel kan plaats vinden.

In Engeland wijst men er reeds op, dat de zilverprijs het punt begint te naderen, waarop men Indische rupees ter versmelting naar Londen kan zenden. Maar voordat dat punt, een notering van ong. 44 d., bereikt is, moet de prijs nog heel wat stijgen. Mexicaansche zilverdollars zijn al boven hun wettelijke waarde; de firma Sam. Montagu & Co. zegt in haar jongste circulaire heel typisch: „the Mexican silver dollar is already worth more dead than alive”. Intusschen zullen de troebelen in dat land, mede oorzaak van de zilverschaarschte, den uitvoer van munten wel terdege belemmeren, wanneer de export niet door andere oorzaken onmogelijk is.

Uit een en ander blijkt, dat het zilver als muntmetaal en zelfs in het internationaal verkeer, weer eenig terrein begint te winnen, waarvan het in de zeventiger jaren was verdreven. Van den zwaren slag, dien het metaal in 1893 door de sluiting der Indische Munt ontving, heeft het zich nu hersteld: de prijzen, die voor die gebeurtenis golden, zijn thans opnieuw bereikt.

P. O. L. A. K.

DE GRAANVOORZIENING.

Naar aanleiding van de opmerkingen, in ons vorig nummer door een medewerker aan de graanvoorziening van ons land gewijd, werden ons van bevoegde zijde de volgende inlichtingen verstrekt.

In de eerste plaats is de niet voldoende voorziening van voedergranen in hoofdzaak toe te schrijven aan het achter ons liggende tijdperk van vrijen invoer onder N. O. T. consent.

Men rekende er op, dat handelaren, die deze consenten aanvroegen, ook deze aangevraagde hoeveelheden zouden aanvoeren, wat echter voor zeer belangrijke hoeveelheden niet geschied is. De handel hield uit den aard der zaak alleen rekening met eigen belang en voerde niet meer aan dan wat hem voordelig voorkwam aan te voeren. De Regeering rekende op consentaanvragen en bemerkte te laat, dat vele van deze aanvragen niet vervuld zouden worden. Zij heeft daarop onmiddellijk extra vrachtruimte genomen, welke evenwel door te late verladung niet tijdig genoeg in de behoefte heeft voorzien. Trouwens het was te verwachten, dat het tekort aan aanvoeren, dat voor een groot deel door het niet uitvoeren der consenten ontstaan was, niet op eenmaal te verhelpen zou zijn. De Regeering heeft gekocht wat zij kon, maar heeft niet kunnen voorkomen, dat er niet tijdig genoeg aan alle aanvragen kon worden voldaan.

De bewering, als zoude het gebrek aan tarwe de reden zijn van het te weinig aanvoeren van voederartikelen zet de zaak dus op z'n kop; niet de ruimte voor voergranen is in beslag genomen voor tarweaanvoer, het tegenovergestelde moest in het najaar voor belangrijke hoeveelheden plaats vinden:

Eerst nu in de laatste weken is eenige voor voergranen bestemde ruimte voor tarwe gebruikt, hetgeen met het oog op de mindere behoefte aan voer voor de volgende maanden niet zoo bezwaarlijk is.

Ook is de aanvoer van tarwe wel degelijk vertraagd doordat tarweschepen op mijnen zijn geloopt. Natuurlijk had de regeering rekening te houden met den langeren duur der reizen door de vaart om Schotland en met het lange oponthoud van schepen, voor den tarweaanvoer bestemd, dus moest zij die voorzorgsmaat-

regelen nemen, welke zij genomen heeft, om aan de verwachte en ondervonden bezwaren tegemoet te komen.

De mededeeling, dat einde April de tarwevoorraad in geen geval meer dan 20.000 tons was, is eveneens onjuist; het dubbele van dit cijfer ware meer nabij de waarheid.

Niet juist is ook de opmerking, dat slechts vóór 30 pCt. in de behoefte aan mais kon worden voorzien. In werkelijkheid werd 30 pCt. op de toegestane aanvragen toegewezen, hetgeen geheel iets anders is, aangezien bij vrees voor schaarschte de aanvragen begrijpelijkerwijze de neiging hebben, de behoefte belangrijk te overschrijden.

Het is noodig, het bovenstaande in aanmerking te nemen, wil men zich een historisch juist beeld vormen van den toestand op het gebied der graanvoorziening in ons land gedurende den oorlog.

INDEX-CIJFERS.

Het cijfer van The Economist is op ult. April weer belangrijk hooger dan eind Maart, hetgeen in hoofdzaak moet worden toegeschreven aan de prijsstijging voor enkele goederen, welke voor hout 78 punten, voor soda 34, voor steenkool 41 en voor rundvleesch 21 bedraagt. Bovendien is het cijfer beïnvloed door de verhoging der Engelsche belastingen, welke met name suiker en thee belangrijk hebben doen stijgen.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en goetm.	Grondstoffen textiel-industrie	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5)	500	300	500	400	500	2200	100-0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119-2
1 April	560	350 1/2	626 1/2	493	567	2597	118-0
1 Juli	565 1/2	345	616	471 1/2	551	2549	115-9
Einde Juli	579	352	616 1/2	464 1/2	553	2565	116-6
„ Aug.	641	369	626	474	588	2698	122-6
„ Sept.	646	405	611 1/2	472 1/2	645	2780	126-4
„ Oct.	656 1/2	400 1/2	560	458	657	2732	124-2
„ Nov.	683	407 1/2	512	473	684 1/2	2760	125-5
„ Dec.	714	414 1/2	509	476	686 1/2	2800	127-3
„ Jan. 1915	786	413	535	521	748	3003	136-5
„ Febr.	845	411	552 1/2	561 1/2	761	3131	142-3
„ Mrt.	840	427	597	644	797	3305	150-2
„ April	847	439 1/2	594 1/2	630	816	3327	151-2
„ Mei	893	437	583	600	814	3327	151-2
„ Juni	818	428	601	624	779	3250	147-7
„ Juli	838 1/2	440 1/2	603	625	774	3281	149-1
„ Aug.	841	438 1/2	628	610 1/2	778	3296	149-8
„ Sept.	809 1/2	470 1/2	667	619 1/2	769 1/2	3336	151-6
„ Oct.	834	443 1/2	681	631 1/2	781	3371	153-2
„ Nov.	871 1/2	444	691	667 1/2	826	3500	159-1
„ Dec.	897	446	731	711 1/2	848 1/2	3634	165-1
„ Jan. 1916	946 1/2	465	782 1/2	761 1/2	884 1/2	3840	174-5
„ Febr.	983	520 1/2	805 1/2	801 1/2	897 1/2	4008	182-2
„ Mrt.	949 1/2	503	796 1/2	851	913	4013	182-4
„ April	970 1/2	511	794 1/2	895	1019	4190	190-5

In de eerste kolom is het vrijwel alleen het reeds genoemde rundvleesch, dat de stijging heeft veroorzaakt. Stijging der inlandsche tarwe wordt voldoende opgewogen door het goedkoper worden der buitenlandsche, mede tengevolge van de groote aanvoeren in den laatsten tijd, waardoor de voorraden in Engeland thans zelfs grooter zijn dan in normale jaren. Andere graansoorten en ook schapen- en varkensvleesch geven weinig verandering te zien.

Bij de andere voedingsmiddelen is de verhoging der belastingen op suiker en thee de hoofdfactor der verhoging van het cijfer voor deze rubriek.

In de textielgroep is katoen flauwer, wol hooger, terwijl ook een lichte stijging van zijde en een prijsdaling van jute ongeveer tegen elkaar opwegen.

Zoals hierboven reeds gezegd zijn de steenkolenprijzen sterk gestegen, best steams Newcastle noteerden zelfs 45 sh. Ook koper is verder in prijs vooruitgegaan, doch lood en tin zijn iets gedaald, zoodat de

vermeerdering van het totale cijfer voor de delfstof-fengroep ongeveer overeenkomt met die voor steenkolen alleen.

Voor de laatste kolom zijn de artikelen hout en sode reeds in den aanhef vermeld.

De in vorige nummers opgenomen cijfers betreffende kleinhandelsprijzen in Nederland, Engeland en Duitsland zullen wij niet meer geven, aangezien in deze tijden de cijfers tengevolge van regeeringsingrijpen en schaarschte een deel hunner betrouwbaarheid hebben ingeboet. Het Centraal Bureau voor de Statistiek plaatst dan ook sedert eenigen tijd bij zijn prijsstatistiek voor Nederland de aantekening, dat bij beschouwing van de cijfers in aanmerking moet worden genomen, dat somtijds een artikel tijdelijk door een of meer der zes coöperaties, die de opgaven verstrekten, niet werd verkocht en dat dit van invloed kan zijn op den loop der verhoudingscijfers. Ook in de andere landen kleven de cijfers zulke gebreken aan; bovendien hebben Calwer's opgaven opgehouden te verschijnen. *Polak*

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. Verboden is de uitvoer van *gras, klaver* en ander *groenvoeder*, in verschen en geconserveerden toestand.

Ontheffing van Uitvoerverboden. Bij Kon. besluit van 28 Aug. 1914 werd de Minister van Oorlog gemachtigd, in bijzondere gevallen ontheffing te verlenen van eenig door de Kroon uitgevaardigd of uit te vaardigen uitvoerverbod; de behandeling van en de beschikking op aanvragen om uitvoervergunning geschiedde echter vooral in den laatsten tijd vrijwel geheel door of namens den Minister van Landbouw. Thans is bij Kon. besluit van 4 dezer de Minister van Landbouw enz. gemachtigd om, voor zooveel daartegen bij den Minister van Oorlog geen bezwaar bestaat, mede namens dezen bedoelde ontheffingen te verlenen, terwijl tevens zijn goedgekeurd de reeds door of vanwege den Minister van Landbouw verleende ontheffingen, welke worden geacht, mede namens den Minister van Oorlog te zijn verleend.

Maximumprijzen. De nieuwe lijst van maximumprijzen voor de maand Mei brengt een verhooging der rijstprijzen met f 2,— per 50 K.G. in den groothandel en 2½ ct. per ½ K.G. in den kleinhandel. Daarentegen is de boterprijs, zoowel in groot- als kleinhandel, verminderd met f 0.05 per K.G. Uitgezonderd een kleine verhooging van den prijs van een soort kaas en het vervallen van de notering voor eenige andere kaassoorten, heeft de lijst overigens, in vergelijking met de voorgaande maanden, geen wijziging ondergaan.

Broodkaarten. Door den Minister van Landbouw is eene circulaire gericht tot de burgemeesters, waarin wordt vermeld, dat in vele gemeenten, in verband met het verbod van het bakken van wittebrood, het aantal broodkaarten voor goedkoop regeeringsbrood met ½ en meer is toegenomen. Reeds nu kan worden geconstateerd, dat de hoeveelheid ongebuild meel, welke het Rijk voor de goedkope broodvoorziening beschikbaar stelt, wekelijks met 2 miljoen K.G. zou moeten worden vermeerderd, hetgeen een verhooging der onkosten van f 140.000 per week met zich zou brengen. Aangezien deze kosten voor het overgrote deel ten goede zouden komen aan personen, die om hun maatschappelijken welstand geen steun van het Rijk behoeven, acht de Minister het wenscheijk, dat aan hen geen broodkaarten meer worden afgegeven. Den burgemeesters wordt derhalve verzocht, in het vervolg slechts broodkaarten af te geven of opnieuw af te geven aan diegenen, van wie bij onderzoek is gebleken, dat zij den gewonen broodprijs niet zouden kunnen betalen.

Uitvoer van peulvruchten. Aangezien gebleken is, dat in sommige streken des lands buitenlanders contracten trachten af te sluiten met land- en tuinbouwers voor de teelt van peulvruchten en andere gewassen, wordt ter algemeene kennis gebracht, dat zoodanige contracten geenerlei recht zullen geven, de betreffende producten uit te voeren anders dan onder daarvoor vast te stellen voorwaarden. Mochten de aldus geteelde producten door opslag aan het gebruik worden onttrokken zoo zal, indien dit noodig blijkt, tot inbeslagneming worden overgegaan. *Keunen*

MAANDCIJFERS.

INKLARINGEN OP AMSTERDAM.

Landen van herkomst.	April 1916.		April 1915.	
	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Aantal schepen.	Tonnen netto.
Engeland.....	44	32.159	46	35.197
Zweden	8	3.715	}11	6.345
Noorwegen	11	5.266		
Denemarken	2	1.111	—	—
Frankrijk	2	1.121	1	477
Portugal	—	—	}16	15.293
Spanje.....	4	3.315		
Italië	1	832	—	—
Griekenland	2	2.438	4	5.068
Ned.-Indië	6	27.948	4	20.495
Noord-Amerika	5	12.213	5	15.572
Zuid-Amerika (Oostkust) idem (Westkust)	9	26.293	25	72.043
West-Indische eilanden..	3	5.302	5	9.860
Nederlandsche havens ..	12	9.578	3	9.788
Totaal handelsschepen	109	131.291	120	190.138
Visschersvaartuigen	22	2.287	20	2.556
Totaal.....	131	133.578	140	192.694

Onderscheiding der handelsschepen naar de nationaliteit:

April 1916.	Aantal		Percentage van de totale tonnenmaat.
	schepen.	Tonnen netto.	
Nederlandsche	90	120.169	91,5
Britsche	7	4.829	3,7
Noorsche	6	2.741	2,1
Zweedsche	6	3.552	2,7
	109	131.291	100

INKLARINGEN OP ROTTERDAM.

Landen van herkomst.	April 1916.		April 1915.	
	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Aantal schepen.	Tonnen netto.
Engeland.....	140	75.761	143	86.859
Frankrijk	10	6.052	11	7.212
Hanzesteden	—	—	1	1.377
Zweden	9	3.610	12	5.801
Noorwegen	10	8.344	27	43.734
Afrika	3	2.878	3	2.497
Noord-Amerika	34	112.765	58	180.454
Indië (Nederlandsch) ..	6	19.653	3	9.446
Nederland	2	824	2	621
Denemarken	—	—	1	696
Spanje.....	—	—	2	2.268
China	—	—	1	4.800
Zuid-Amerika	3	8.202	14	32.694
Binnenl. plaatsen	11	1.794	9	3.521
Nieuw gebouwd	1	110	1	—
Totaal.....	229	239.993	288	381.980

Onderscheiding naar de nationaliteit:

April 1916.	Aantal		Percentage van de totale tonnenmaat.
	schepen.	Tonnen netto.	
Nederlandsche	123	158.130	65,9
Britsche	60	36.466	15,2
Noorsche	31	22.903	9,5
Zweedsche	11	9.368	3,9
Belgische	2	8.550	3,6
Amerikaansche	1	2.722	1,1
Deensche	1	1.854	0,8
	229	239.993	100

NEDERLANDSCHE HANDELSSTATISTIEK.

De keuze der artikelen is bepaald tot de belangrijkste handelsartikelen en tot die, wier in- of uitvoer in verband met de buitengewone tijdsomstandigheden meer dan gewone belangstelling wekt, alles voor zoover de officieele gegevens vergelijkbaar zijn. Daar tengevolge van den oorlogstoestand zoo goed als alle doorvoer is opgehouden, zijn niet de algemeene in- en uitvoercijfers gegeven, doch die van invoer tot verbruik en uitvoer uit het vrije verkeer. De aandacht zij er echter op gevestigd, dat met name in 1914 goederen voor invoer tot verbruik worden aangegeven, terwijl zij feitelijk in doorvoer aankwamen.

(In duizenden Kilogrammen).

Algemeene voedingsmiddelen.	Invoer tot verbruik Maart			Uitv. uit het vrije verkeer Maart			Invoer tot verbruik eerste drie maanden			Uitv. uit het vrije verkeer eerste drie maanden		
	1914	1915	1916	1914	1915	1916	1914	1915	1916	1914	1915	1916
Aardappelmeel ..	3.053	0	0	10.457	1.871	12.944	6.149	25	0	22.129	40.907	46.155
Boter	121	52	90	2.916	3.227	3.011	488	178	205	7.099	7.401	6.953
Eieren	232	0	9	2.227	3.489	3.799	564	50	34	4.113	5.978	6.513
Tarwe en -meel ¹⁾	197.125	114.793	36.633	136.212	123	146	531.942	193.812	150.904	397.931	313	193
Rijst	70.399	4.417	2.849	20.294	389	14	89.896	12.123	13.957	54.959	2.112	4.081
Andere granen ..	228.483	111.429	77.700	100.005	537	51	615.308	433.032	184.836	307.479	1.260	163
Kaas	?	?	?	5.149	5.381	9.048	?	?	?	14.978	16.008	24.154
Versche zeevisch	?	?	?	3.212	4.773	4.706	?	?	?	6.974	11.351	10.025
Haringenbokking	1.388	5.111	88	4.524	5.055	2.312	4.570	9.176	599	19.729	18.651	13.089
Versch vleesch ..	?	?	?	8.161	6.662	7.019	?	?	?	21.968	22.738	22.383
Gez. of ger. vleesch	?	?	?	771	1.934	2.354	?	?	?	2.272	6.764	8.435
Krachtvoederkoeken en -meel	32.160	29.426	23.844	?	?	?	94.610	69.203	63.987	?	?	?
Genotmiddelen.												
Cacaoboonen	7.648	5.039	588	2.495	56	231	20.942	13.340	5.306	5.843	378	924
Cacaopoeder	8	254	1	1.522	2.675	1.749	15	747	69	3.562	6.832	5.466
Koffie	12.508	29.770	8.399	8.662	23.992	1.297	36.967	79.645	27.255	26.314	55.191	40.850
Ruwsuiker	12.298	501	125	390	2.820	4.641	25.537	1.184	441	2.481	9.734	28.485
Kandij, melis, basterd	905	1.381	6	13.523	9.087	5.132	2.500	5.202	103	39.668	31.061	16.718
Tabak	1.860	1.219	886	510	783	696	5.809	5.504	6.258	1.519	1.690	1.911
Sigaren	2	1	4	183	233	263	4	3	6	522	438	690
Oliën, vetten en grondstoffen daarvoor.												
Copra	9.122	28.884	5.482	5.135	16.619	0	25.304	86.463	24.442	17.594	51.137	0
Kokosnootolie ..	1.574	1.473	0	108	1.295	1.268	3.900	2.935	18	221	3.631	3.924
Reuzel	2.625	1.912	1.077	2.390	380	7	6.992	3.083	4.493	6.360	1.411	37
Margar. (eetbare)	69	21	13	6.364	8.622	13.726	158	74	15	17.983	28.191	36.601
Margar. (ruwe) ..	3.191	4.310	1.638	1.529	285	11	7.408	7.477	5.147	4.239	1.417	460
Katoenpittenolie	2.450	10.253	2.164	11	1.240	21	5.741	22.052	9.198	20	2.381	84
Grondnoten	11.320	4.468	3.601	1.421	417	0	32.756	6.025	4.475	6.328	6.259	43
Palmpitten	6.988	401	2.495	4.206	0	0	17.248	1.874	5.565	10.623	1	0
Palmolie	1.037	405	0	606	126	0	4.502	5.821	129	1.152	313	0
Sojaboonen	8.553	10.528	0	5.243	0	0	14.432	10.762	3.441	10.590	0	0
Soja-olie	968	1.015	419	284	76	0	2.642	2.516	1.415	678	531	0
Koolzaad	3.338	1.325	787	555	32	52	8.024	2.751	5.111	2.213	89	65
Lijnzaad	46.151	44.367	10.826	7.094	813	1.207	80.119	107.581	41.593	20.178	1.113	2.396
Lijnolie	50	9.321	0	3.070	16.608	106	209	19.815	0	8.430	34.966	415
Petroleum	14.140	11.316	14.739	7	7	3	43.871	59.559	43.837	39	9	9
Miner. smeeroliën	2.384	1.087	1.046	?	?	?	5.338	7.793	2.664	?	?	?
Talk, roet en smeer	5.970	3.470	669	3.411	1.996	196	16.280	11.347	2.155	9.590	6.729	838
Weefstoffen.												
Hennep (ongeh.)	4.346	2.123	623	1.553	1.302	0	11.429	5.520	2.311	4.661	3.459	15
Ongetw. en ongev. katoenen garen	3.627	2.360	1.470	93	1	0	9.643	7.337	4.974	231	7	0
Katoen (ongesp.)	7.587	12.395	3.229	2.368	12.355	14	21.494	37.922	9.050	9.058	25.389	139
Vlas (geroot en gezwingeld) ..	37	178	0	464	905	2.343	113	830	246	1.421	4.157	6.164
Wol (alle soorten, wolafval en kunstwol)	2.505	1.089	510	1.357	0	33	6.148	3.111	3.081	3.453	43	34
Metalen.												
IJzer (ruw gegot.)	27.255	5.043	9.759	15.632	763	20	63.056	12.428	20.459	35.966	3.123	36
IJzer (smeed-, band- en pl. ijzer)	79.309	46.741	36.427	55.118	7.152	1.146	193.235	124.700	93.229	125.732	35.170	3.742
IJzer (spoorst. v.)	2.717	1.792	2.902	1.535	694	916	10.549	9.041	4.984	2.658	2.659	1.024
IJzer (gaspijpen)	3.914	2.696	4.398	592	55	400	11.008	8.219	12.364	2.529	462	1.040
Staal (in staven)	28.150	2.603	3.287	14.587	297	22	64.024	6.663	10.164	34.651	511	83
Koper (ruw)	9.188	42	101	7.317	2	0	21.209	147	307	18.186	852	2
Lood (ruw)	1.861	963	163	561	3	7	5.607	1.706	1.128	2.632	495	190
Tin (ruw)	1.935	649	177	1.842	682	11	6.693	1.721	379	4.427	3.511	14
Zink (ruw)	2.846	5	1.385	6.462	2.254	942	11.776	221	1.417	18.719	6.229	2.958
Steenkolen.												
Steenkolen	1.116.038	611.005	545.801	468.960	56.975	11.519	3.138.078	1.786.900	1.574.737	1.219.772	188.767	48.108
Diversen.												
Soda	6.183	4.265	2.648	641	531	0	11.245	14.364	6.579	1.496	2.282	7
Chilisalpete ..	19.213	7.320	7.920	11.605	1	0	69.387	12.372	16.801	35.228	203	0
Cement, tras.	57.519	31.307	38.971	14.393	5.213	139	128.577	80.599	92.969	40.483	16.025	596
Huiden (gedroogd en onbereid) ..	1.709	924	152	1.324	37	4	4.705	1.946	700	2.900	94	102
Huiden (gezout.)	2.004	154	47	1.797	258	1.110	5.179	903	144	5.041	499	1.791

¹⁾ Tarwemeel is uitgedrukt in tarwe; aangenomen is, dat 75 K.G. meel met 100 K.G. tarwe gelijk staat. Bij „andere granen” vond voor roggemeel eenzelfde verrekking plaats.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	6 Mei 1916.	20 Juli 1914.
Ned. Bank	Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bel. Binn. R.C.	5 1/2 " 19 " '14	4 " 23 " '14
Bank of England..	5 " 8 " '14	3 " 29 Jan. '14
Deutsche Reichsbk.	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Banque de France.	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oosteur. Hong. Bk.	5 " 12 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 29 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " 5 Jan. '15	4 1/2 " 6 " '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 " 2 " '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië ..	5 1/2 " 10 Nov. '14	5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-5 " 4 Febr. '15	—
Javasche Bank....	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie				
6 Mei '16	2 1/4-3/8	4	4 10/32	4 1/4-5/8	—	2 1/4-1/2
1-6 " '16	1 3/4-2 3/8	3 1/2-4	4 10/32	4-3 3/4	—	2 1/4-1/2
25-29 Ap. '16	1 1/2-7/8	4-1/2	4 10/32	3 3/4-4 3/4	—	2-1/2
17-20 " '16	1 1/2-3/4	3 3/4-4	4 10/32	4 1/4-5/8	—	2-1/2
3-8 Mei '15	4-1/8	4-3/4 1)	2 7/8-1 10/16	—	—	1 7/8-2 1/4
4-9 Mei '14	3 7/10-7/16	3-4	2 1/2-3/4	2 3/8-1/2	2 3/4	1 1/4-2
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/10	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteeringen van de Ver. v. d. Effectenhandel en de Prolongatievereeniging door elkander.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York en de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
1 Mei 1916 ..	11.41 1/2	44.22 1/2	40.45	2.39
2 " 1916 ..	11.46 1/2	44.45	40.70	2.40 1/4
3 " 1916 ..	11.55	45.15	41.—	2.42 3/4
4 " 1916 ..	11.56	45.65	41.10	2.42 1/2
5 " 1916 ..	11.58	46.05	41.10	2.43
6 " 1916 ..	11.66 1/2	46.02 1/2	41.50	2.43
Laagste der week	11.37	44.12 1/2	40.20	2.38
Hoogste " "	11.71	46.17 1/2	41.25	2.43 1/2
29 April 1916 ..	11.38	44.20	40.25	2.38 1/2
20 " 1916 ..	11.33	43.95	39.85	2.37 1/4
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
6 Mei 1916	47.20	31.90	75.25	75.25	98-3/4
Laagste d. w.	45.80	30.65	72.60	72.60	—
Hoogste " "	47.30	32.17 1/2	75.40	75.40	—
29 April 1916	46.—	30.60	72.45	72.45	98-3/4
20 " 1916	46.—	30.50	70.85	70.85	98-3/4
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De stemming op de wisselmarkt was zeer vast. Londen kon van 11.37 tot 11.71 of ruim 3% opkomen en Berlijn kon een avance van zelfs 4% behalen. Ook de overige koer-

sen toonden een dergelijke stijging. New York bewoog zich in tegenstelling met de laatste maanden beduidend onder pariteit met Londen.

Door de verheffing in den koers kwam er beduidend aanbod van oude saldo's, hetgeen ten slotte een verdere verheffing van den Sterlingkoers tegenhield. Het slot was dan ook iets flauwer.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterdam (in cents per gld.)
6 Mei 1916 ..	4.76.35	5.94	76 1/4	41 1/4
Laagste d. week..	4.76.35	5.92 1/2	76	41 1/4
Hoogste " " ..	4.76.80	5.94 1/2	76 1/2	41 3/4
29 April 1916 ..	4.76.90	5.93	74 7/8	41 3/4
22 " 1916 ..	4.77.—	5.96	76 1/4	42 3/8
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/10

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	20 Apr. 1916	29 Apr. 1916	Week 1-5 Mei.		5 Mei. 1916
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	30.95	30.10	29.55	29.85	29.85
Madrid	Peset. p. £	24.40	24.25	24.05	24.20	24.08
Lissabon	d. p. escudo	34 3/8	34 3/8	34 3/8	34 3/8	34 3/8
Petrograd ..	R. p. £ 10	151	156	154	155 1/2	154 1/4
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 7/10	97 7/10	97 7/10	97 7/10	97 7/10
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 1/10	1/4 1/10	1/4 1/10	1/4 1/10	1/4 1/10
Yokohama ..	id. p. yen	2/1 1/4	2/1 1/4	2/1 1/4	2/1 1/4	2/1 1/4
Singapore ..	id. p. \$	2/4 7/8	2/4 7/8	2/4 7/8	2/4 7/8	2/4 7/8
Hongkong ..	id. p. \$	2/1	2/2	2/2 3/8	2/3 3/8	2/3 3/8
Shanghai ..	id. p. tael	2/10 3/8	3/0 1/4	3/1 1/2	3/3	3/3
Montreal	\$ per £	4.79 1/8	4.79	4.78 1/8	4.79	4.78 1/4
B. Aires 90 d.	d.p.gd.pes.	49 9/32	49 7/32	49 3/10	49 3/10	49 3/10
Valparaiso ..	d.p.pap.p.	8 3/8	8 3/8	8 3/8	8 2 1/8	8 3/8
Montevideo ..	d.p.peso	53 1/2	53 1/2	53 9/10	53 9/10	53 9/10
R.d.Janeiro ..	d.p.milr.	11 23/32	11 13/10	11 23/32	11 13/10	11 13/10

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 27 April—3 Mei 1916.

(In duizenden p.st.)

In.	Uit.		
Baren	78	Continent	140
Sovereigns	—	Koloniën	10
Vreemde munt	—	U. S. A.	30
Koloniën	—	Zuid-Amerika	—
Diversen	250	Baren en diversen	558
Per saldo uitgevloeid ..	410	Per saldo ingevloeid ..	—
	738		738

ZILVER.

De rijzing heeft zich in het begin der week krachtig voortgezet, maar kwam later tot stilstand, hoewel de prijsverhooging nagenoeg gehandhaafd bleef: de hoogste prijs van de week is 37 1/8. Het zijn vooral de muntbesturen van verschillende staten, die door voor hun grootste zilverbehoeften tegen elkander op te bieden, de stijging veroorzaken. The Statist geeft gemeenschappelijke inkoop door de geallieerden in overweging, ten einde verdere prijsopjaging te voorkomen.

Noteering te Londen. te New York.

6 Mei 1916	36 13/10	76 3/4
29 April 1916	35 1/8	73 1/2
8 Mei 1915	23 9/10	50
9 Mei 1914	27 1/10	58 7/8
20 Juli 1914	24 13/10	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 6 MEI 1916.

Activa.		
Binnenl. Wis-	H.-bk. f 83.212.419,98 1/2	
sels, Prom.,	B.-bk. " 941.861,12	
enz. in disc.	Ag.sch. " 17.112.255,46 1/2	f 101.266.536,57
Papier o. h. Buitenl. in		
disconto		—
Idem eigen portef.	f 8.557.952,—	
Af: Verkocht maar voor		" 8.557.952,—
de bk. nog niet afgel. "		
Beleeningen		
incl. vrsch.	H.-bk. f 36.585.955,39 1/2	
in rek.-crt.	B.-bk. " 5.961.850,59	
op onderp.	Ag.sch. " 47.747.529,82 1/2	f 90.295.335,81
Op Effecten	f 86.754.685,81	
Op Goederen en Spec.	" 3.540.650,—	" 90.295.335,81
Voorschotten a. h. Rijk		" —
Munten Muntmateriaal		
Munt, Goud	f 70.448.065,—	
Muntmat. Goud	" 462.429.363,96	
	f 532.877.428,96	
Munt, Zilver, enz.	" 1.797.004,20	
Muntmat. Zilver	" —	" 534.674.433,16
Effecten		
Bel. v. h. Res.fonds.	f 4.900.813,94	
id. van 1/2 v. h. kapit.	" 3.923.998,50	" 8.824.812,44
Geb. en Meub. der Bank	" 1.600.000,—	
Diverse rekeningen	" 53.717.399,66 1/2	f 798.936.469,64 1/2
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	" 5.000.000,—	
Bankbiljetten in omloop	" 664.373.225,—	
Bankassigtiën in omloop	" 6.642.639,55 1/2	
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f 34.491.672,34	
Van anderen	" 56.909.816,28	" 91.401.488,62
Diverse rekeningen	" 11.519.116,47	" 11.519.116,47
		f. 798.936.469,64 1/2

Beschikbaar metaalsaldo f 381.417.623,69
 Op de basis van 2/3 metaaldekking " 228.934.153,05 1/2
 Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop
 dan waartoe de Bank gerechtigd is .. 1.907.088.118,45

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	<i>Meer</i>	<i>Minder</i>
Disconto's	637.067,30 1/2	
Buitenlandsche wissels		113.924,—
Beleeningen	11.167.812,31	
Goud	2.981.315,01	
Zilver		76.348,02 1/2
Bankbiljetten		17.491.010,—
Part. Rek.-Crt. saldo's		16.035.456,11

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	29 April 1916	6 Mei 1916
Aan schatkistpromessen..	f 156.620.000,—	f 140.640.000,—
waarvan rechtstreeks bij		
de Ned. Bank geplaatst	" 79.000.000,—	" 79.000.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	" 93.263.000,—	" 82.208.000,—
Aan zilverbons	" 8.573.785,—	" 9.182.485,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisbare schulden
6 Mei 1916	532.877	1.797	664.373	98.044 ¹⁾
29 April 1916	529.896	1.873	681.864	76.688
22 " 1916	528.602	1.541	651.675	92.819
15 " 1916	523.023	1.727	654.425	86.346
8 " 1916	520.251	1.940	656.732	76.671
1 " 1916	517.104	3.768	647.174	184.056
25 Maart 1916	510.546	4.659	588.443	108.222
18 " 1916	509.469	4.799	582.430	05.608
11 " 1916	501.676	4.624	582.678	93.388
4 " 1916	495.530	4.798	586.149	179.686
26 Febr. 1916	495.113	5.249	577.978	04.746
19 " 1916	489.740	5.261	575.339	97.068
12 " 1916	485.260	5.060	579.441	91.325
8 Mei 1915	301.179	1.973	486.083	38.067
9 Mei 1914	162.969	7.823	333.726	6.763
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek.-Crt. saldo van het Rijk f 34.492.000,—.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
6 Mei 1916	101.267	79.000	90.295	381.418	70
29 April 1916	100.679	79.000	79.128	379.285	70
22 " 1916	94.275	73.000	74.023	380.477	71
15 " 1916	95.662	74.000	74.018	375.835	71
8 " 1916	90.536	68.000	73.831	374.300	71
1 " 1916	92.601	71.000	72.458	373.931	71
25 Maart 1916	72.541	52.000	68.700	375.178	74
18 " 1916	67.771	47.000	68.867	375.971	75
11 " 1916	65.164	44.000	69.403	370.408	75
4 " 1916	61.380	40.000	71.227	366.489	75
26 Febr. 1916	74.138	52.500	73.631	363.148	73
19 " 1916	74.665	52.500	74.116	359.857	74
12 " 1916	75.218	52.500	80.529	355.511	73
8 Mei 1915	65.697	7.000	161.227	197.942	58
9 Mei 1914	76.714	5.000	75.215	34.529 ¹⁾	50
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

NB. Bedrag der stortingen op de 4 1/2 % Staatsleening 1916 tot en met 6 Mei: f 67.794.900,—.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisb. schulden
4 Mrt 1916	48.293	33.232	141.050	30.659
26 Febr. 1916	48.424	32.793	139.721	30.778
19 " 1916	48.696	32.207	140.339	30.300
12 " 1916	47.930	32.197	140.529	28.150
6 Mrt 1915	25.913	28.217	120.495	17.247
7 Mrt 1914	25.942	28.167	112.340	9.137
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
4 Mrt 1916	6.098	16.901	44.842	26.606	47.183	48
26 Febr. 1916	5.993	17.020	44.260	26.179	47.118	48
19 " 1916	6.023	16.707	44.390	26.910	46.775	47
12 " 1916	6.023	17.324	44.354	26.066	46.192	48
6 Mrt 1915	5.624	7.884	37.503	6.236	26.581	39
7 Mrt 1914	6.073	11.687	42.071	2.980	5.518 ²⁾	45
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

SURINAAMSCH BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeisb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen 1)
26 Feb. 1916....	915	889	1.069	919	694
19 „ 1916....	889	889	1.058	919	678
12 „ 1916....	886	922	1.021	924	663
5 „ 1916....	858	935	1.032	917	686
27 Feb. 1915....	1.324	910	1.158	806	-472
28 Feb. 1914....	678	1.058	444	737	318
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

1) Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 3 MEI 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 74.787.065	Government Deb. £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion „ 56.337.065
£ 74.787.065	£ 74.787.065

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 33.187.796
Rest..... „ 3.103.937	Other securities „ 77.376.643
Public deposits „ 48.444.236	Notes..... „ 40.454.320
Other deposits „ 86.023.575	Gold and silver coin „ 1.131.883
Seven-day and other bills.. „ 25.894	
£ 152.150.642	£ 152.150.642

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.			Dek- kings- percen- tage 1)
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.	
3 Mei 1916	57.469	34.333	117.160	28.500	83.677	
26 Apr. 1916	58.924	34.103	116.244	28.500	75.718	
19 „ 1916	57.965	34.032	113.742	28.500	75.718	
12 „ 1916	57.922	33.658	111.019	28.500	75.718	
5 Mei 1915	56.304	34.945	42.999	27.500	8.623	
6 Mei 1914	35.942	28.808	
22 Juli 1914	40.164	29.317	

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek- kings- percen- tage 1)
3 Mei 1916	33.188	77.377	48.444	86.024	41.587	30 7/8
26 Apr. 1916	33.188	88.397	61.722	85.472	43.271	29 3/8
19 „ 1916	33.188	87.906	59.179	86.646	42.383	29 1/8
12 „ 1916	33.188	90.545	68.803	79.961	42.714	28 3/4
5 Mei 1915	51.044	146.153	134.165	85.129	39.809	18 1/8
6 Mei 1914	11.047	38.835	18.387	39.402	25.583	44 1/4
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 29 APRIL 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.503.901.000
davon Goldbestand	„ 2.461.702.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine....	„ 938.972.000
Noten anderer Banken.....	„ 8.952.000
Wechsel	„ 5.138.099.000
Lombardforderungen	„ 12.104.000
Effekten	„ 49.264.000
Sonstige Aktiva.....	„ 375.648.000
Grundkapital.....	„ 180.000.000
Reservefonds	„ 85.471.000
Notenumlauf	„ 6.696.911.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	„ 1.736.894.000
Sonstige Passiva	„ 327.664.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Circu- latie	Dek- kings- percen- tage 1)
29 Apr. 1916	2.503.901	2.461.702	938.972	6.696.911	51
22 „ 1916	2.503.783	2.461.470	990.700	6.479.366	54
15 „ 1916	2.504.784	2.461.070	809.227	6.534.347	51
7 „ 1916	2.504.632	2.460.855	906.009	6.674.754	51
30 Apr. 1915	2.416.729	2.368.526	768.540	5.310.282	60
30 Apr. 1914	1.726.389	1.324.031	67.506	2.101.317	82
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitge- geven	In kas bij de Reichs- bank
29 Apr. 1916	5.138.099	1.736.894	2.158.900	900.500
22 „ 1916	4.717.636	1.649.580	2.200.600	963.600
15 „ 1916	5.226.117	1.857.823	2.029.000	771.400
7 „ 1916	5.189.770	1.727.368	2.143.900	870.000
30 Apr. 1915	3.787.936	1.463.852	1.412.000	752.000
30 Apr. 1914	924.743	825.005
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goudd.	Zilver	* Te goed in het bui- tenland	Wissels	* Uitge- stelde wissels
4 Mei 1916	4.811.032	356.191	***	445.678	1.567.296
27 Apr. 1916	4.803.571	358.945	769.459	403.137	1.582.109
20 „ 1916	4.899.442	359.701	735.935	418.905	1.599.655
13 „ 1916	4.893.313	359.305	781.194	380.744	1.617.384
6 Mei 1915	4.168.999	376.667	634.513	235.673	2.553.035
7 Mei 1914	3.660.840	634.610	1.390.510	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	1.541.080	—

Data	Belcening	* Buitgew. voorsch. ajd. Staat	Bank- biljetten	Rek. Crt. Particu- lieren	Rek. Crt. Staat
4 Mei 1916	1.219.124	7.100.000	15.423.122	2.040.139	32.623
27 Apr. 1916	1.218.893	7.200.000	15.278.000	2.091.927	42.987
20 „ 1916	1.223.768	7.100.000	15.239.423	2.036.614	77.855
13 „ 1916	1.231.681	6.900.000	15.183.959	1.993.804	37.144
6 Mei 1915	654.578	5.200.000	11.584.353	2.317.147	43.043
7 Mei 1914	766.220	—	5.895.280	688.530	126.830
23 Juli 1914	769.400	—	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed i/h buitenland	Zilver en pasmunt	Schatkist- biljetten	Circulatie
29 April 1916..	1.629	1.229	59	3.762	6.254
21 „ 1916..	1.626	1.135	57	3.790	6.184
14 „ 1916..	1.629	1.137	62	3.745	6.078
5 „ 1916..	1.626	1.046	60	3.816	6.022
29 April 1915..	1.573	139	54	1.453	3.277
29 April 1914..	1.575	208	71	1.599
21 Juli 1914..	1.601	144	74	1.634

Data n. st.	Wissels	Voor- schotten op Effecten	Andere voor- schotten	Res. Courant Parit- culeren	Res. Courant Staat
29 April 1916..	343	499	181	1.133	215
21 „ 1916..	345	517	183	1.052	223
14 „ 1916..	379	531	184	1.198	212
5 „ 1916..	377	533	186	1.156	228
29 April 1915..	410	249	238	1.117	205
29 April 1914..	387	92	274	646	423
21 Juli 1914..	393	121	243	596	503

V. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buiten- saldi	Beleen. van buiten- vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Res. Crt. saldi.
29 Apr. 1916	209.426	59.964	480.000	61.179	663.661	142.229
13 „ 1916	207.928	59.701	480.000	63.239	654.228	152.323
8 „ 1916	200.997	59.052	480.000	62.396	641.232	158.988
23 Mrt. 1916	199.770	56.598	480.000	60.435	641.236	153.874
29 Apr. 1915	51.426	7.254	200.000	3.005	178.788	82.996

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Percen- tage 1)
31 Mrt. '16	335.240	9.938	61.675	458.456	9.867	74
24 „ '16	342.124	12.223	60.550	463.904	11.030	74
17 „ '16	334.473	11.304	57.700	455.639	10.203	74
10 „ '16	338.539	20.036	54.478	456.961	10.178	75
1-Apr.'15	239.176	25.627	33.678	293.954	9.597	82

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beleeningen en disconto's
	Eigen Bezit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
6 Mei 1916..	445.330	165.540	57.790	3.358.490
29 April 1916..	452.940	165.500	55.620	3.363.660
22 „ 1916..	455.850	170.930	60.800	3.381.740
15 „ 1916..	462.190	168.070	60.450	3.378.540
8 Mei 1915..	418.800	118.570	27.670	2.460.310
9 Mei 1914..	502.990 ¹⁾	—	¹⁾	2.117.950
25 Juli 1914..	467.880 ¹⁾	—	¹⁾	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadelijk opdraagbaar	Op termijn	
6 Mei 1916..	31.610	3.347.760	169.340	93.040
29 April 1916..	31.700	3.359.020	163.700	96.330
22 „ 1916..	31.710	3.391.840	158.970	103.790
15 „ 1916..	31.750	3.401.890	158.910	104.900
8 Mei 1915..	37.840	2.352.080	131.230	159.200
9 Mei 1914..	41.610	2.034.180 ¹⁾	¹⁾	39.980
25 Juli 1914..	41.730	1.958.320 ¹⁾	¹⁾	26.170

1) Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 6 Mei 1916.

De ontspanning, die in de Nederlandsche geldkoersen na de kwartaalwisseling is ingetreden, is onze Staatsfondsenmarkt zeer ten goede gekomen. Vooral de 3 pCt. Nederlandsche Werkelijke Schuld gaf van een willige houding blijk en sluit 1½ boven het vorig koerspeil.

De gemiddelde Prolongatiekoers over April (4,0625 pCt.) is aanmerkelijk hooger dan in de drie eerste maanden van het jaar, toen deze tusschen 2,3 en 2,4 pCt. fluctueerde, hetgeen derhalve vrij sterk de dagen van spanning, die achter ons liggen, weerspiegelt. Toch verhindert dit aantrekken van den geldkoers niet, dat ondernemingen van den meest uiteenlopenden aard met nieuwe uitgiften ter markt komen. Ook zit men — en dit is een bevredigend verschijnsel — ten onzent niet stil om het handelsverkeer met het buitenland verdere expansie te verlenen. Getuige hiervan de oprichting van de Holland Zuid-Amerika Handel Mij., welke in hoofdzaak ten doel heeft den in- en uitvoerhandel met Argentinië en Brazilië ter hand te nemen. Het verwerven van belangen in de Zuid-Amerikaansche republieken getuigt van een helderen blik, daar het vaststaat, dat voor deze oorden nog een groote toekomst is weggelegd en dat er een ruim terrein van werkzaamheid te vinden is.

Wat Argentinië betreft moet nochtans melding gemaakt worden van een tijdelijken ongunstigen factor, namelijk het vooruitzicht op een geringeren maisoogst, waartegenover echter het bevredigend feit staat, dat 1915 een uitvoersaldo van niet minder dan 331 miljoen goudpesos heeft gelaten tegen 77½ miljoen goudpesos over 1914. De goudvoorraad der conversiekas wees einde Februari dan ook een cijfer aan van niet minder dan ruim 305 miljoen goudpesos (met inbegrip van de saldi bij de gezantschappen in het buitenland) tegen 224 miljoen goudpesos op het einde van 1914.

Ten onzent waren Brazilianen in de afgelopen week vrij vast gestemd, doch werden Argentijnsche staatsfondsen lager afgedaan. Gunstig was de houding wederom voor Rus- sen, die ondanks de financiële zorgen, waarmede de regeering te kampen heeft (men beweert, dat thans een officieel goudagio van 45 pCt. zou bestaan) weer aanmerkelijk hooger werden afgedaan. De telkens weer opduikende vredesgeruchten schijnen niet vreemd aan dezen kooplust te zijn. Ook de voortdurend verbeterende wisselkoersen wil men als bewijs hiervoor laten gelden. Hoewel het niet onmogelijk is, dat, indien Duitschland's antwoord op Wilson's nota gunstig zou worden opgevat, deze als grondslag voor be-

sprekingen in die richting zou kunnen dienen, schijnt het toch voorbarig, veel waarde te hechten aan dergelijke geruchten, die ter beurze herhaaldelijk de ronde doen. Wel is de economische uitputting bij beide partijen ver gevorderd, doch de ondervinding heeft geleerd, dat men in dit opzicht voor een beetje meer of minder niet terugschrikt.

	29 Apr.	3 Mei	6 Mei	Rijzing of daling
5 % Ned. Werk. Schuld	101 ¹ / ₈	101 ¹¹ / ₁₆	101 ¹⁹ / ₁₆	+ ¹¹ / ₁₆
3 % Ned. Werk. Schuld	71	72	72 ⁹ / ₈	+ 1 ⁹ / ₈
2 ¹ / ₂ % Ned. Werk. Schuld	60 ¹⁹ / ₁₆	61 ¹¹ / ₁₆	61 ¹⁹ / ₁₆	+ 1 ¹ / ₈
6 % Bulgarije 1892	63	65	66	+ 3
4 % Rusland Nicolaï	61 ¹⁵ / ₁₆	63 ⁷ / ₁₆	63 ¹ / ₁₆	+ 1 ¹ / ₈
4 % Rusl. Zuidwest	57	59 ⁹ / ₁₆	56	- 1
4 % Rusl. bij Hope	59 ¹ / ₂	60 ⁷ / ₁₆	60 ¹⁵ / ₁₆	+ 1 ⁷ / ₁₆
4 % Donetz spoorw. 1894	50	52 ⁹ / ₈	51 ⁵ / ₈	+ 1 ⁵ / ₈
4 ¹ / ₂ % Goudleening China	64 ³ / ₄	65 ¹ / ₂	65 ¹ / ₂	+ ³ / ₄
5 % Brazilië 1903	61 ¹ / ₄	63	67 ¹ / ₄	+ 6
3 % Venezuela	42 ⁹ / ₁₆	42 ⁹ / ₁₆	44	+ 1 ⁷ / ₁₆

Op de locale markt heerschte een opgewekte en willige stemming, die wat *bankaandeelen* betreft, aandelen Amsterdamsche bank, Koloniale bank en Nederlandsch Indische Handelsbank hooger deed sluiten.

Cultuurfondsen genoten belangstelling wegens de betere houding van de suikermarkt. Zeer vast waren o.a. aandelen Handelsvereniging Amsterdam en Javasche Cultuur, die zich door een rijzing van respectievelijk 27 en 14 pCt. kenmerkten. Daarnaast werden ook Vorstenlanden en Suiker Cultuur belangrijk hooger afgedaan.

Van *mijnbouwfondsen* verdient alleen een stijging van 15 pCt. in aandelen Singkep Tin vermelding en eenige vraag voor Aequators, die hun verlies van verleden week gedeeltelijk konden inhalen.

Zeer opgewekt ging het weer toe in den *petroleumhoek*, waar Geconsolideerde en Koninklijke de leiding hadden. Eerstgenoemd fonds steeg 29 pCt., o.a. op gunstige dividendgeruchten voor de Astra Romana. Ook Orions waren zeer vast, hoewel de Aprilproductie niet mede viel. Als algemeen gunstige factor bestaat bovendien het feit van belang, dat de kolonproductie ter wereld omgekeerd evenredig blijft aan de toenemende behoefte, waardoor de kansen voor petroleum zoo veel grooter worden. Zoo is de kolonproductie in Engeland, die in 1914 ten opzichte van 1913 reeds van circa 287¹/₂ miljoen ton tot circa 265¹/₂ miljoen ton was gedaald, in 1915 verder tot ruim 253 miljoen ton teruggegaan.

Rubberaandeelen waren zeer willig inzonderheid wat aandelen Oost-Java en Serbadjadi's betreft. Eerstgenoemden verbeterden 36¹/₂ pCt. Het slot in deze afdeling was opgewekt en op de hoogste koersen van de week.

In de *scheepvaartafdeling* is de oude levendigheid grotendeels weergekeerd. De verwachting, dat Duitschland zich naar Amerika's wenschen zou plooiën, een feit, dat natuurlijk ook onze scheepvaart ten goede zou komen, werd ter beurze verdisconteerd en na het bekend worden van Duitschland's antwoord won de opwaartsche beweging nog aan kracht. Aandeelen Holland-Amerika-Lijn, die ex-dividend verhandeld werden, sluiten 23¹/₄ pCt. boven het vorige koerspeil; Nievelt Goudriaan 36¹/₂ pCt.; Oostzee 45¹/₂ pCt., Bothnia's 28³/₄ pCt., zoodat een groot deel van koersverliezen thans is ingehaald.

Zeer gunstig was ook het verloop van *tabaksfondsen*, die op de bevredigende prijzen, bij de jongste inschrijving besteed, alsmede wegens het feit, dat bij vele ondernemingen de oogst reeds geheel tot hooge prijzen werd verkocht, sterk gezocht waren. Vooral de Delisoorten waren zeer vast. Van de Deli Cultuur werden verschillende partijen 100 pCt. boven taxatieprijs geveild. Deli Batavia's en Deli Maatschappij stegen ruim 25 pCt., Rotterdam Deli's ruim 20 pCt.

De *Javae dissonant* is de algemeene rijzing vormden West Java Thee, die 15 pCt. daalden, naar aanleiding van een bericht van de directie, volgens hetwelk de intrinsieke waarde van de onderneming niet in overeenstemming is met de boekwaarde, zoodat een afschrijving van 40 pCt. op de nominale waarde der aandelen noodig zal zijn.

Delispoorwegandeelen werden een paar procent hooger gezocht.

	29 Apr.	3 Mei	6 Mei	Rijzing of daling
Amsterdamsche Bank	179	181	183	+ 4
Koloniale Bank	125 ¹ / ₄	125	130	+ 4 ³ / ₄
Ned. Ind. Handelsbank	173 ¹ / ₂	175	180	+ 6 ¹ / ₂
Ned. Bank Cert.	232	232	232 ³ / ₄	+ ³ / ₄
Crédit. Anversois	40	52	57	+ 17
Holl. Draad en Kabelfabr.	169 ¹ / ₂	164	164	- 5 ¹ / ₂
Lijm- en Gelatinefabr.	161	167	167	+ 6
Scholten's Aardapp.ml.fabr.	183	187 ¹ / ₂	189 ³ / ₄	+ 6 ³ / ₄

	29 Apr.	3 Mei	6 Mei	Rijzing of daling
Vereenigde Blikfabrieken	125	130	130	+ 5
Wester Suikerraffinaderij	173 ¹ / ₄	176	177 ³ / ₄	+ 4 ¹ / ₂
Vorstenlanden	199 ¹ / ₄	191 ³ / ₄ *	191	+ 6 ³ / ₄
Handelsvereen. A'dam	298	302 ¹ / ₄	325	+ 27
Suiker Cultuur	165 ¹ / ₂	167 ¹ / ₂	174 ¹ / ₄	+ 8 ³ / ₄
Javasche Cultuur	277	276 ³ / ₈	291	+ 14
Aequator	103	112	112	+ 9
Singkep Tin	209	211 ¹ / ₂	226	+ 15
Geconsolideerde	198 ³ / ₄	207 ¹ / ₈	227 ³ / ₄	+ 29
Koninklijke	604 ³ / ₄	609	622 ¹ / ₄	+ 17 ¹ / ₂
Moeara Enim	245	250 ¹ / ₂	255	+ 10
Ned. Rumeensche	14	16 ³ / ₄	18	+ 4
Orion	60 ¹ / ₂	66 ⁷ / ₈	74	+ 13 ¹ / ₂
Steaun Romana	132 ¹ / ₄	135 ¹ / ₂	136	+ 3 ¹ / ₄
Amsterdam Rubber	187 ³ / ₄	191	195	+ 7 ¹ / ₄
Bandar Rubber	77	76	78	+ 1
Deli Batavia	143 ³ / ₈	144	144	+ ³ / ₈
Ned. Rubber Mij.	67 ¹ / ₂	67 ¹ / ₄	68 ¹ / ₄	+ ³ / ₄
Oost Java Rubber	178 ¹ / ₂	185 ³ / ₄	215	+ 36 ¹ / ₂
Serbadjadi	310	320	322	+ 12
Holland Amerika-Lijn	369 ³ / ₄	384 ³ / ₄	343*	+ 23 ¹ / ₄
Kon. Holl. Lloyd	160	167 ¹ / ₄	169	+ 9
Kon. Ned. Stoomboot	163 ¹ / ₄	164 ³ / ₈	174	+ 10 ³ / ₄
Müller & Co.	241	253	260	+ 19
Nievelt Goudriaan	523 ¹ / ₂	535	560	+ 36 ¹ / ₂
Oostzee	240 ¹ / ₂	255 ¹ / ₄	285	+ 44 ¹ / ₂
Bothnia	286	301	314 ³ / ₄	+ 28 ³ / ₄
Amsterdam Deli	244 ³ / ₄	236	240	- 4 ³ / ₄
A'dam Langkat	220	222 ¹ / ₂	224 ³ / ₄	+ 4 ³ / ₄
Besoeki	152	154 ³ / ₈	152 ¹ / ₂	+ ¹ / ₂
Deli Batavia	416 ¹ / ₂	413 ¹ / ₂	441 ¹ / ₂	+ 25
Deli Mij.	468 ¹ / ₂	481	494 ¹ / ₄	+ 25 ³ / ₄
Medan	162	163 ¹ / ₂	163	+ 1
Rotterdam Deli	210	215 ¹ / ₂	230 ¹ / ₄	+ 20 ¹ / ₄
Amsterdam Thee	60	62	60	-
West Java Thee	53	40	37 ³ / ₄	- 15 ¹ / ₄
Deli Spoorweg	204 ⁷ / ₈	204 ⁷ / ₈	207 ¹ / ₂	+ 2 ⁵ / ₈

* ex. div.

Ofschoon men hier ter beurze zeer goed weet, dat Amerika een gouden tijd doormaakt en dat de prijzen van de meeste industriële artikelen een ongekende hoogte hebben bereikt, valt nog altijd geen groote belangstelling voor *Amerikaansche fondsen* waar te nemen. Toch bewogen in de afgelopen week de prijzen zich over het algemeen in opwaartsche richting, zelfs dan wanneer de Wallstreet-noteringen hiertoe geen aanleiding gaven, welk feit in hoofdzaak verband houdt met de verbetering van den dollarkoers, die ook een gedeeltelijke normalisatie van het koerspeil rechtvaardigt. Enkele aandelen werden in navolging van Wallstreet hooger afgedaan. Zoo Cities Service, die een prijsverbetering van 21 pCt. behaalden, American Smelters, die hooger golden op het bevredigend jaarsurplus van \$ 5.498.275 (v. j. \$ 4.580.684) enz. In Marinefondsen had weer een belangrijke opwaartsche beweging plaats op berichten omtrent nieuwe reorganisatieplannen, waaraan men kans van slagen toekent. In ieder geval staat vast, dat de ontvangsten zeer bevredigend blijven en dit zal wel den doorslag geven voor de verdere hausse-beweging.

	29 Apr.	3 Mei	6 Mei	Rijzing of daling
American Beet Sugar	65	66 ¹ / ₂	64 ¹ / ₄	- ³ / ₄
American Can	54 ³ / ₄	53	53	- 1 ³ / ₄
American Car & Foundry	59 ¹ / ₈	60 ¹ / ₈	60 ⁵ / ₈	+ 1 ¹ / ₂
Amer. Hide & Leather	45	45 ⁷ / ₁₆	45 ⁷ / ₁₆	+ ⁷ / ₁₆
Anaconda Copper	168	167 ¹⁵ / ₁₆	168	-
Central Leather	52 ⁹ / ₁₆	54	52 ¹ / ₁₆	- ¹ / ₂
Cities Service	164	185	185	+ 21
Standard Milling	80 ¹⁹ / ₁₆	85	87 ¹ / ₈	+ 6 ⁹ / ₁₆
Studebaker	124 ¹ / ₄ *	129	127 ⁷ / ₁₆	+ 2 ⁹ / ₁₆
U.S. Steel	76 ¹ / ₂	78 ¹ / ₁₆	78 ¹³ / ₁₆	+ 3 ⁹ / ₁₆
Atchison Topeka	97 ³ / ₄	98 ¹¹ / ₁₆	100	+ 2 ¹ / ₄
Erie	33 ³ / ₈	34 ¹ / ₂	33 ¹¹ / ₁₆	+ ⁹ / ₁₆
Kansas City	23 ⁷ / ₁₆	24 ¹ / ₁₆	24 ³ / ₈	+ 1 ⁵ / ₁₆
Missouri Kansas & Texas	4 ³ / ₈	5 ¹ / ₁₆	5	+ ⁵ / ₈
Southern Pacific	92 ¹ / ₄	92	92	- ¹ / ₄
Southern Railway	18	18	19 ³ / ₈	+ 1 ³ / ₈
Union Pacific	127 ¹ / ₂	126 ¹ / ₂	128	+ ¹ / ₂
Intern. Merc. Mar.	19 ³ / ₄	22 ⁷ / ₈	22 ¹ / ₄	+ 2 ¹ / ₂
Intern. Merc. Mar. pref.	73 ⁵ / ₁₆	81 ¹ / ₂	81 ³ / ₄	+ 8 ⁷ / ₁₆

* ex. div.

Te Londen sluit de beurs over het algemeen in vrij gunstige stemming wegens het onderdrukken van het oproep te Dublin en het aanvaarden van de wet op den dienstplicht door de beide Huizen.

Van een nieuwe leening is nog altijd geen sprake. Het

schijnt, dat men zoo lang mogelijk de oorlogskosten wil financieren door de uitgifte van exchequerbonds en schatkistwissels, ofschoon de tot dusver hieruit verkregen bedragen niet voldoende zijn om de behoeften te dekken. Hier-voor zou het noodig zijn, dat wekelijks circa £ 25 miljoen exchequerbonds door het publiek genomen werden, een gemiddelde, dat lang niet bereikt wordt.

Te Parijs blijft de financiële toestand onbevredigend, hoewel de wisselkoers op het buitenland eenigszins ten gunste van Frankrijk is gedraaid. Men hoopt nu door een effectenmobilisatie, zooals die te Londen heeft plaats gevonden, namelijk door het bijeenbrengen van alle fondsen, die in het buitenland verkoopbaar zijn en het geleidelijk spuien daarvan, een tegenwicht voor de ongunstige betalingsbalans te vormen.

Te Berlijn hebben de val van Koet El Amara, de verbetering van den wisselkoers en het Deutsche antwoord aan Amerika ter beurze een gunstige uitwerking gehad.

Te New York was de markthouding onzeker, daar de loonkwesties in een ernstig stadium zijn getreden. In verschillende bedrijven, doch voornamelijk bij de spoorwegen, dreigt staking uit te breken. Ook het antwoord van Duitsland heeft niet geheel de gewenschte uitwerking gehad, omdat nog altijd de kans blijft bestaan, dat, ofschoon de hoofdeischen van Amerika ingewilligd werden, Wilson hiermede geen genoegen zal nemen, daar deze beloften slechts *voorwaardelijk* zijn gegeven. Een nieuw stadium van onzekerheid en gissen is hierdoor voor de markt ontstaan.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Het maandelijksch verslag van het Landbouwbureau te Washington is niet ongunstiger voor wintertarwe dan verwacht werd. De oogst van wintertarwe wordt daarbij geraamd op 499.300.000 bushels tegen verleden jaar op 693.000.000 bushels, terwijl de werkelijke opbrengst van het vorige jaar 655.000.000 bushels bedragen heeft. De Vereenigde Staten van Noord-Amerika en Canada blijven de grootste exporteurs van tarwe. Van de ca. 46.000.000 quarters, die van Augustus tot April zijn verscheept, werden niet minder dan 39.000.000 quarters van de Vereenigde Staten en Canada afgeladen. De totale verschepingen zijn ca. gelijk aan die van het vorige seizoen, doch belangrijk minder dan in het overeenkomstige tijdvak 1913/14. Dit was evenwel vóór den oorlog, toen ook Duitsland op ruime schaal importeerde. De voorraden van tarwe zijn in den laatsten tijd in Engeland regelmatig toegenomen en bedroegen op 1 Mei 1.975.000 quarters tegen 1.600.000 quarters op 1 April. Terwijl deze voorraad in normale tijden als zeer voldoende zou zijn aan te merken, valt het niet te ontkennen, dat onder de tegenwoordige omstandigheden dit cijfer nog geen reden tot groote gerustheid voor Engeland geeft, aangezien het slechts voor ongeveer drie weken consumptie vertegenwoordigt.

De verschepingen waren de vorige week belangrijk kleiner en vooral naar Engeland werd weinig afgeladen. Over het algemeen zijn de markten in Europa vast gestemd en de prijzen iets gestegen. In Argentinië zijn de prijzen wederom teruggelopen wegens onvoldoende vraag voor export in verband met het gebrek aan vrachtruimte.

Ofschoon de verschepingen van Maïs in de afgelopen week wat ruimer waren, bleven zij toch zeer klein, vergeleken bij normale tijden. Het grootste gedeelte wordt thans verscheept door Noord-Amerika. De prijzen van maïs bleven in Engeland regelmatig stijgen. De voorraden in de havens zijn aanmerkelijk verminderd en waarschijnlijk zijn ook de voorraden in het binnenland in niet geringe mate afgenomen. Ook voor dit artikel liepen de prijzen in Argentinië terug, terwijl in Amerika de markt tamelijk prijs-houdend bleef, doch op den 8sten plotseling ca. 3 pCt. daalde.

In Gerst bleven de zaken van zeer geringen omvang. De prijzen zijn zeer hoog, tengevolge van de abnormaal hoge vrachten.

Verschepingen van Haver waren klein en bijna geheel voor rekening van de diverse Regeeringen. In Frankrijk is nog steeds geen maximum-prijs vastgesteld en wegens de schaarschte zijn de marktprijzen er nog steeds gestegen.

In Lijnzaad ging weinig om. De stemming is tamelijk vast, ofschoon nu en dan Indisch lijnzaad lager geoffreerd werd. De vraag voor olie is evenwel teleurstellend, voor koeken daarentegen zijn de prijzen gestegen.

Markten in Nederland.

Hoewel de aanvoer van Tarwe voor Nederland belangrijk minder was dan de vorige week, is hij toch eenigszins boven de wekelijksche behoefte. De inlandsche tarwe blijft bijna uitsluitend bestemd voor voer en de prijzen, die daarvoor betaald werden, zijn in de afgelopen week nog aanmerkelijk gestegen.

Over Maïs valt in deze week niets te vermelden.

In Gerst kwamen geregeld kleine zaken tot stand en de prijzen stegen niet alleen voor loco, maar ook voor partijen, in de eerste maanden af te laden. De aanvoer van alle voergranen is in den laatsten tijd zeer klein.

Voor Haver bleven de prijzen regelmatig omhoog gaan, doch slechts kleine zaken kwamen tot stand. Tengevolge van de hooge vrachten is import tot de huidige noteringen niet eens mogelijk.

In Lijnzaad werd nog niet gehandeld; vermoedelijk zullen in de a.s. week wederom eenige partijen aangeboden worden.

Eenige partijen lijnkoeken werden verkocht voor Mei/Juni/Juli-aflading en vonden grif koopers tot hogere prijzen. De prijs zal vermoedelijk nog verhoogd moeten worden, daar anders import niet mogelijk is op basis van de laatste noteringen voor vracht.

Noteringen.

Data	Chicago			Buenos Aires *)		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe Mei	Maïs Mei	Lijnz. Mei
8 Mei 1916	114 ⁵ / ₈	75 ¹ / ₂	47 ¹ / ₂	7,65	4,45	11,—
1 „ 1916	116 ³ / ₄	77 ¹ / ₈	45 ⁷ / ₈	8,10	4,70	11,45
8 Mei 1915	153 ¹ / ₂	74 ³ / ₈	53 ³ / ₈	13,15	6,00	11,20
8 Mei 1914	93 ¹ / ₂	66 ¹ / ₄	37 ⁷ / ₈	8,70 ³)	5,15 ³)	13,30 ⁴)
20 Juli 1914	82 ¹)	56 ³ / ₈ ¹)	36 ¹ / ₂ ¹)	9,40 ²)	5,38 ²)	13,70 ²)

1) per Dec. 2) per Sept. 3) per Juni. 4) per Juli.

*) De noteringen van Buenos Aires zijn van 4 Mei en 27 April.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	8 Mei		Soorten.	8 Mei	
	1 Mei	1 Mei		1 Mei	1 Mei
Tarwe	368	368	Haver 38 lb. white clipped	17,30	17,20
Rogge No. 2 Western ..	nom.	nom.	Lijnkoeken. Nd. Amer. van La Plata-zaad ..	165,—	160,—
Maïs La Plata feeding....	nom.	nom.	Lijnzaad La Plata	457,50	457,50

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	30 A.-6 M. 1916	Sedert 1 Jan. '16	30 A.-6 M. 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	44.737	445.541	—	4.225
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	28.133	233.851	—	—
Rogge	—	7.007	—	—
Boekweit	—	5.539	—	503
Maïs	—	120.513	5.040	44.135
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	46.697	—	—
Gerst	—	37.979	1.000	4.549
Haver	—	18.260	—	4.218
Lijnzaad	15.109	36.926	—	28.284
Lijnkoeken	3.400	67.100	—	4.165
Tarwemeel	—	450	—	—

METALEN.

IJZER EN STAAL.

De toestand in Engeland is vrijwel onveranderd. De niet te bevredigen vraag naar alle soorten van staal-materialen, onvoldoende aanvoer, vormen de voornaamste factoren der vaste marktstemming.

De tusschenhandel is bijna geheel van het tooneel verdwenen en alle aanvragen voor export-vergunningen naar neutrale landen blijven zonder resultaat.

Een factor, welke in Duitsland groote ontsteltenis heeft veroorzaakt en die in de pers breedvoerig besproken wordt, is, dat het „Stahlwerk Verband" in zijne vergadering van j.l. Vrijdag besloten heeft, de prijzen voor al het afgewerkt materiaal voor levering gedurende het derde

kwartaal met Mk. 20,— te verhoogen. Dit is de eerste maal sedert menschenheugenis, dat staalpijzen zulk eene enorme stijging hebben ondergaan, alzazien de verhoogeningen tot nu toe over het algemeen 5 à 10 Mark bedroegen. Men voorspelt, dat dit besluit een ingrijpenden invloed zal uitoefenen op de prijzen voor alle staalproducten.

In Amerika bewogen zich de zaken binnen enge grenzen. De moeilijkheden met de arbeiders beheerschen den toestand en de vraag naar staalmaterialen is dientengevolge wat flauwer geworden. Niettemin zijn de vooruitzichten nog steeds veelbelovend, hetgeen bewezen wordt door het feit, dat gedurende April het aantal hoogovens in werking op 322 is gebracht.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	Ijaer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
5 Mei 1916..	90/-	132.-/-	201.-/-	34.2/6	98.-/-
28 Apr. 1916..	89/3	132.-/-	198.5/-	34.10/-	105.-/-
6 Mei 1915..	64/7	78.10/-	161.10/-	20.5/-	64.10/-
8 Mei 1914..	51/3 1/2	62.17/6	151.7/6	18.8/9	21.7/6
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

Daar de vraag naar alle soorten zeer sterk was, had de markt wederom een levendig aanzien, doch daar de verminderde productie geheel onvoldoende is, zoowel voor het Gouvernement alsook voor de andere verbruikers, was het zeer moeilijk zaken doen.

PETROLEUM.

(Ontleend aan de „Petroleum Review“.)

Londen, dato 28 April.

De prijzen van geraffineerde petroleum zijn, onveranderd, als volgt:

2c Destillaat 10 1/2 d.

Standard White 11 d.

Water White 1 s.

Smeeroliën. Men onderhandelt over de volgende prijzen:

American pale £ 27

American red £ 31

Amer. gefil. cylinderolie.. £ 27

Stookolie en vethoudende oliën. Niet officieel genoteerd.

Benzine. De markt is onveranderd gebleven.

Paraffine. De marktprijzen zijn ongeveer:

140° smeltpunt 5 1/4 d.

130/132° „ 4 1/2 d.

125/128° „ 4 d.

118/120° „ 3 3/4 d.

Terpentijn. Amerikaanse is een weinig gedaald.

Loco 45 s.

April/Mei 45 s.

Mei/Augustus 45 s.

Juli/December 45 s.

September/December 45 s.

Liverpool, dato 27 April.

Petroleumproducten vinden vasten verkoop. Amerikaanse wordt genoteerd 11 d.—1 s. Geen Russische olie aan de markt.

Bakou, dato 27 April.

De ruwe oliemarkt blijft vast. Noteeringen staan op 48 1/2—49 kopeken per pud. De door de Regeering vastgestelde maximumprijzen zijn nog niet in werking getreden.

New York, dato 27 April.

Geraffineerd, in kisten 11,25

Standard White, in vaten 8,95

Credit Balances 2,60

Pennsylvanian Crude, per vat.. \$ 2,40

Philadelphia, dato 27 April.

Standard White, genoteerd 8,95

KATOEN.

New York. De afgelopen week heeft ons een prijsstijging van 40 punten doen zien. De berichten uit New York luiden, dat er door „outsiders“ enorm gekocht wordt en dat ook Wallstreet op de termijnmarkt zijn invloed in verhoogde mate doet gevoelen. Reden voor één en ander is ongetwijfeld de in Amerika heersche opinie, dat de Europeesche vrede niet meer veraf is.

Liverpool. Deze markt volgde New York in versneld tempo en men mag verwachten, dat gedurende eenigen tijd althans loco te Liverpool in verhouding hogere prijzen zal

verlangen dan dito te New York. Tot nu toe heeft Liverpool, vrijwel terende op de daar aanwezige voorraden, afgewacht of de Amerikaanse houders van katoen niet geneigd zouden zijn, met lagere prijzen genoegen te nemen. Het blijkt thans echter, dat Amerika, krachtig gesteund door den gunstigen financiële toestand, meer uithoudingsvermogen heeft dan Liverpool, waar de voorraden langzaam maar zeker slinken. Dit wordt reeds weerspiegeld in het feit, dat sedert 20 April New York 50 Amerikaanse punten gestegen is en Liverpool 38 Engelsche, gelijkstaande met 76 Amerikaanse punten.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.

(Midling Uplands.)

	5 Mei '16	28 Apr. '16	20 Apr. '16	5 Mei '15	5 Mei '14
New York	12.60 c	12.20 c	12.10 c	10.05 c	13.— c
Liverpool	8.20 d	7.94 d	7.82 d	5.46 d	7.32 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaanse havens.

(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15 tot 5 Mei '16	Overeenkomstige perioden	
		1914—'15	1913—'14
Ontvangsten Gulf-Havens..	4330	6606	6262
„ Atlant. Havens	2307	3464	3892
Uitvoer naar Gr. Britannië	2158	3371	3166
„ „ 't Vasteland.	2018	3613	4737
„ „ Japan etc...	370	410	374

Voorraden in duizendtallen

	5 Mei '16	5 Mei '15	5 Mei '14
Amerik. havens	1199	1237	637
Binnenland	794	676	376
New York	236	215	120
New Orleans	295	323	145
Liverpool	766	1566	1102

WOL.

De derde veiling te Amsterdam ondervond zeer groote belangstelling, doch tengevolge van de hooge limites werden van de aangeboden 219 balen niet meer dan 10 balen afgedaan.

De markt te Bradford blijft zeer vast; de omzetten zijn gering, daar de verkoopers vasthoudend zijn en steeds hogere prijzen verlangen.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
5 Mei 1916.....	44	37	32 1/2	28 1/2	25
28 April 1916.....	43 1/2	36 1/2	32 1/2	28	25
5 Mei 1915.....	32	29 1/2	28 1/2	26 1/2	25

SUIKER.

De prijsstijging bleef in de afgelopen week op onze Bietsuikermarkt aanhouden, oude oogst werd zelfs zeer willig en liep op tot f 30 1/2 per Mei; het slot was stiller. Voor nieuwen oogst was veel kooplust, October/December kwam op f 25 1/2, doch sloot een fractie lager.

Op Java kwamen weder belangrijke afdoeningen tot stand in 1916-oogst tot oplopende prijzen, voor No. 16 en hooger werd f 11 1/2 en voor late levering Superieur zelfs f 13,— betaald. Blijkbaar had de Engelshe „Sugar Commission“, die gezegd werd reeds 450.000 tons Java's voor Engeland en Frankrijk gekocht te hebben, daaraan nog niet voldoende.

Sommige houders van restant-oogsten hebben zelfs f 13,— geweigerd. Deze inkoop tot hooge prijzen illustreeren wel den toestand: Centraal-Europa en Rusland aangewezen op eigen, thans feitelijk te kleine, bietsuikerproductie, waartegenover alle andere consumptielanden, die, vroeger afnemers van het groote surplus van Midden-Europa, thans hun behoefte bijna geheel in Rietsuiker moeten dekken. En daarvan is bij den tegenwoordigen omvang der Rietsuiker in Oost en West op den duur niet voldoende.

Vandaar een wedloop om Rietsuiker te bemachtigen; een gulden tijd voor de Koloniën!

Ofschoon Java's suikeroogst 1916 nog niet geheel verkocht is en de nieuwe in 1917 te oogsten aanplant nog pas

voor een klein deel geplant is, zijn er nu reeds pogingen aangewend om 1917-oogst te koop. Prijzen van f 10½ en f 11½ voor No. 16 en Superieur lokken echter niet tot verkoop uit.

Ook de New Yorksche markt was vast en stijgend door de Europeesche aankopen.

De in de Unie verwerkte hoeveelheid ruwe suiker tot geraffineerd bedroeg dit jaar tot 20 April:

917.000 Tons,
tegen 752.000 „ in 1915,
en 707.000 „ „ 1914,

Op Cuba zijn verkoopers zeer vasthoudend; wel is waar zijn de voorraden ca. 300.000 tons grooter dan terzelfder tijd in anno passato, maar er zijn nog slechts 147 fabrieken in werking tegen toen 172. De ontvangsten bedroegen tot 30 April:

2.390.000 tons,
tegen in 1915 1.775.100 „ „
en in 1914 1.928.800 „ „

Nieuwe gezichtspunten over de grootte van den Europeeschen beetwortel-uitzaai zijn er niet. De aanplant is meerendeels reeds in den grond en de weersgesteldheid is gunstig voor het jonge gewas.

F. O. Licht geeft het volgende oogstoverzicht in duizendtallen Tons:

	(Tawatie)		
	1913/14	1914/15	1915/16
<i>Bietsuiker.</i>			
Duitschland	2.720	2.500	1.720
Oostenr.-Hongarije	1.703	1.620	1.050
Frankrijk	805	336	200
Rusland	1.750	1.990	1.700
België	231	203	120
Nederland	230	303	250
Andere landen	804	678	740
Noord-Amerika	665	659	766
	8.908	8.289	6.546
<i>Rietsuiker.</i>	9.869	9.953	10.306
Totaal....	18.777	18.242	16.852

	(Tawatie.)		
	1913/14	1914/15	1915/16
<i>Suiker</i>			
Volgens Willett & Gray:	18.737	18.302	16.598

Het verschil zit hoofdzakelijk in een 300.000 tons lagere raming voor Europa door laatstgenoemde statistici.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Mei.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granu- lated fob.	
4 Mei 1916....	f 30 3/8	47 1/2	19/6	30/6	6,52*
27 Apr. 1916....	„ 28 1/8	47 1/2	20/-	30 1/4 1/2	6,46
4 Mei 1915....	„ 20 1/2	31/-	18/-	—	4,77
4 Mei 1914....	„ 11 3/16	18/-	—	—	3,04

RUBBER.

De prijzen hebben zich in de afgelopen week niet kunnen handhaven.

De voornaamste oorzaak schijnt wel te zijn de steeds toenemende moeilijkheden, waarmede de Londensche handelaars te kampen hebben om „permits“ voor export te verkrijgen.

Woensdag werden zaken gedaan tot 2/9 1/2 voor loco prima Crepe, de voornaamste verkoopers waren de importeurs, die hun voorraad hadden opgehouden in afwachting der vraag van Amerika, doch die nu al te bevreesd werden voor de aanhoudende prijsvermindering.

De voorraad in Londen is ongekend groot en bedroeg einde April 8321 Tons.

De slotnoteeringen luiden:

Prima Hevea Crêpe loco	2/9 1/2	einde vorige week	3/1 1/2
„ „ „ Juni	2/9 3/4	„ „	„ 3/1 3/4
„ „ „ Juli/Dec.	2/10	„ „	„ 3/1 3/4
Smoked Sheets 1/2 d. minder	„	„	1/2 d. minder
Hard cure fine Para	2/9 3/4	„ „	2/11 1/2

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Koffie blijft in vaste stemming verkeerden met meer vraag dan aanbod. Ned. Indische aanvoer vindt tot de verlaagde, maar toch nog altijd hoge prijzen, meer kooplust, en wat de vreemde soorten betreft, zoo wordt daarvan nog altijd te weinig vrijgelaten dan dat van levendigen handel daarin sprake zou kunnen zijn.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
6 Mei 1916	262.000	7425	1.015.000	7250	11 7/8
29 April 1916	296.000	7425	1.167.000	7100	11 25/32
6 Mei 1915	487.000	5175	554.000	6200	12 9/16
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgeloo- pen week	Sedert 1 Juli	Afgeloo- pen week	Sedert 1 Juli
6 Mei 1916....	20.000	3.052.000	43.000	10.980.000
6 Mei 1915....	76.000	2.954.000	69.000	9.020.000

TABAK.

(Uit het Maandbericht der firma P. Meerkamp van Embden & Zn.)

De afgelopen maand was voor de Rotterdamsche markt een belangrijke, omdat daarin de eerste Sumatra-inschrijving gehouden werd. De uitval was over het algemeen gunstig; een der groote maatschappijen is wel zeer gelukkig geweest, de tabak hiervan was flink uitgegroeid, dun en breed van blad, rijp en voor een groot deel helder van kleur. Bovendien was de tabak ook lichtsoortiger dan andere jaren, en voor Amerika werd ditmaal dan ook een flink kwantum daarvan genomen.

Ook bij de overige partijen plukblad kwamen eenige zeer mooie, doorgaans heldere soorten voor; andere echter moeten het wel zeer slecht met het weer getroffen hebben, want deze toonden een vaalbruin, onrijp type, geheel afwijkend van het karakter dat deze oogst in doorsnede heeft.

De stemming was zoo willig, terwijl bovendien de prijzen voor de ordinairste merken in zulk een mate opgeschroefd zijn, dat ook deze nog bevredigende cijfers konden halen.

Ook bij het zandblad trof men een enkele partij aan, welke dezelfde fouten toonde; over het algemeen was de uitval hiervan echter goed, gedeeltelijk zelfs zeer mooi. Er bestond dan ook veel animo voor de tabak.

Amerika was flink in de markt en men kan aannemen dat circa 2000 pakken hun weg daarheen zullen vinden.

De geheele inschrijving bracht circa 229 cents op, tegen 83 cents voor de eerste inschrijving verleden jaar.

In Amsterdam had 7 April de derde inschrijving plaats bestaande uit 17.142 pakken; ook hiervan was de uitval in doorsnede weder goed, en het blijkt wel dat men te doen heeft met een goed beregend rijp gewas, dat uitmunt door rijkdom van blad en lichtsoortigheid. Alleen de kleuren laten hier en daar wat te wenschen over; verschillende partijen hebben een min of meer roode tint, terwijl ook nog al eens wat miskleur voorkomt. Brand en kwaliteit zijn daarentegen in het algemeen uitstekend.

Deze inschrijving bracht in doorsnede 236 cents op.

Van Java werden inschrijvingen gehouden op 14 April voor 16.894 pakken te Rotterdam en van 17 tot 20 April voor 23.976 pakken te Amsterdam.

De uitval der Vorstenlanden bleef goed; een groot deel bestond nog uit zandblad, dat weder goede matte kleuren toonde, doch over het algemeen niet veel helder; bij het plukblad kwamen thans verschillende dunbladdige heldere sorteringen voor, welke voor Amerika genomen werden.

Ook de Bezoekie Krossok bleef zeer goed uitvallen; dunbladdig en lichtsoortig, voor het overgrootste deel voor omblad geschikt. Daar in andere jaren een groot deel hiervan slechts binnengoed levert, wordt hierdoor de schaarschte in deze laatste soort nog verergerd.

Voor binnengoed bestaat dan ook nog steeds de meeste belangstelling, en soorten als Kedoe en Banjoemas, met een deel der Loemadjangs en Kediries, worden tot fabelachtige prijzen grif genomen. Hoewel natuurlijk de behoefte aan deze tabak verreeft de grootste rol speelt, zoo valt toch niet geheel weg te cijferen dat de uitval der latere aanvoeren uit enkele districten buitengewoon goed is en men partijen daarvan te zien krijgt, zoo goedsortig als in jaren niet voorgekomen zijn.

Dit geldt zoowel voor Kedoe- en Banjoemas Krossok als b.v. voor Kedirie Blad, waarbij eenige partijtjes uitstekend dun, rijp omblad voorkwamen.

In Amsterdam kwamen bovendien aan de markt niet minder dan 11.278 pakken Braziel, 8930 pakken Domingo, 2283 pakken Havana en 866 pakken Venezuela. Ook hiervoor was de belangstelling groot en de prijzen bleven steeds stijgen; teeknend is wel, dat eenige partijen Braziel opgehouden werden op een vraagprijs van 95 Cents!

NETTEN EN OLIEN.

Oleo-Margarine. Er was in de afgelopen week slechts één offerte aan de markt, namelijk van „Extrakwaliteit“ ad 14 7/8 Cents per Amerik. lb., levering en betaling te New York.

De margarinefabrieken willen echter thans niets ondernemen, want men is voorloopig gedekt, indien tenminste de reeds vroeger afgesloten koopen van Amerika afgeladen worden. Dit laatste kan echter nog wel eenige weken duren.

Premier-Jus. Men tracht biedingen te krijgen van f 82,—/f 81,— voor Prima Zuid-Amerikaansche Jus, franco wal Rotterdam, inclusief molest. Er zijn echter tot dien prijs thans geen reflectanten.

Neutrallard en Imitatie-Neutrallard. Hierin zijn geen offerten.

Katoenzaad-olie. Er zijn eenige honderden barrels „Butteroil“ op aflading van Amerika verkocht ad \$ 28.- c.i.f. Rotterdam, inclusief molest (gedekt op Engelsche polis).

Talk. In de j.l. Woensdag te Londen gehouden talkveiling werden van de aangeboden 1.420 vaten slechts 251 vaten verkocht; er viel ditmaal al heel weinig vraag te constateeren en de prijzen bleven onveranderd aan den kalmen kant. Verkoopers weigeren echter eenige verlaging der prijzen toe te staan.

Gedurende de maand April is de opgeslagen voorraad talk te Londen met 3.431 vaten vermeerderd, terwijl de bruto wight van den voorraad wordt geschat op 6.540 tons.

	1916	1915	1914
	vaten	vaten	vaten
Voorraad te Londen op 30 April ..	16.959	17.672	9.635
Aangekomen te Londen in April ..	7.743	13.433	6.360
Afgeleverd in April te Londen	4.312	10.853	11.638

Katoenolie. Amerikaansche ongeraffineerde loco kalm onveranderd; geraffineerde loco loom met lagere biedingen; latere leveringen kalm, onregelmatig met verdere verkoopen van speculatieve zijde. Engeland: Londen vaster, Hull niet zeer levendig.

Soya-boonolie kalm, iets gemakkelijker, doch vrijwel zonder afdoeningen te Londen en Hull.

Cocosolie was in de afgelopen week kalm met lagere grondtoon.

Lijnolie onregelmatig; slot der vorige week met iets hogere noteringen; er ging betrekkelijk weinig in het artikel om.

COPRA.

Onze markt was deze week flauw gestemd en sluit met koopers tot f 40 1/4, voor Java f. m. s.

Londen flauw. Ceylon £ 34.10.- cif. verkoopers en cif. Marseille £ 39.- verkoopers.

NOTEERINGEN.

	Java f. m. s.
6 Mei 1916	f 40 1/4
29 April 1916	„ 40 3/8
6 Mei 1915	„ 67.—/f 68.—
6 Mei 1914	„ 31 1/4
20-25 Juli 1914	„ 28 3/4

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

6 Mei 1916. Vrachten naar de Entente-landen bleven stijgen. Van Zuid-Amerika naar Engeland werden eenige booten tot 175/- afgesloten; regeeringsmakelaars konden een enkel schip tot 152/6 krijgen. Van Noord-Amerika was weinig vraag naar Engeland; naar West-Italië werd voor Britsche schepen de betrekkelijk lage vracht van 15/6 door de regering betaald, naar Marseille bedongen neutrale vaartuigen 30/-. Voor hout van de Golf van Mexico was geen ruimte te krijgen, niettegenstaande zeer hoge vrachten (555/- Ver. Koninkrijk, 660/- Italië, 500/- Zuid-Amerika) geboden werden.

Ertsvrachten bleven laag. Dit moet toegeschreven worden aan het Ministry of Munitions, dat de bevrachting uitsluitend in handen heeft. Aangezien neutrale schepen thans geen bunkerholen of uitgaande lading in Engeland kunnen

krijgen, tenzij terugvracht op een der Entente-landen aangenomen wordt, kan dat Departement de vracht vrijwel naar goeddunken voorschrijven.

Kolenvrachten van Engeland bleven stijgen: Van de Oostkust werd 100/- naar Genua betaald. Van Virginië is nogal vraag tot 130/- naar Genua en 85/- naar Zuid-Amerika.

Naar Nederland werden geen bevrachtingen gemeld.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
1/6 Mei 1916	—	—	—	12/7 1/2	—	170/-
24/29 Apr. 1916	—	—	f 14,25	13/-	f 105,-	167/6
3/8 Mei 1915	—	—	10/-	8/-	63/9	70/-
4/9 Mei 1914	—	6/9	2/-	2/-	—	—
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
1/6 Mei 1916	—	—	—	—
24/29 Apr. 1916	—	—	—	—
3/8 Mei 1915	—	—	—	215/(-)
4/9 Mei 1914	f 11,—	21/6	72/6	83/6
Juli 1914	„ 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Cathagena Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Pots Middlesbro'
24/29 Apr. 1916	21/-	21/-	—	—
3/8 Mei 1915	12/-	13/9	—	—
4/9 Mei 1914	4 1/4 1/2	5/9	6/-	8 1/4 1/2
Juli 1914	4/3	5 1/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
1/6 Mei 1916	fr. 60,—	91/6	—	60/-	f 6,50	—
24/29 Apr. 1916	„ 60,—	86/3	110/-	—	„ 6,50	—
3/8 Mei 1915	„ 20,25	26/3	30/-	26/2	„ 6,—	—
4/9 Mei 1914	„ —	6/9	7/-	12/6	3/1 1/2	4/1 1/2
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
24/29 April 1916	117/6	140/-	200/-	150/-
3/8 Mei 1915	56/3	80/-	87/6	90/-
4/9 Mei 1914	13/-	16/-	—	21/7 1/2
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

1) Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVRACHTEN.

Er is geen verandering van den toestand te vermelden.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Massale goed. Bovenrijn	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
1-6 Mei 1916	0,30	0,40	—	gunstig
25-29 April 1916	—	—	—	gunstig
3-8 Mei 1915	0,35	0,45	—	gunstig
4-9 Mei 1914	0,35	0,45	0,95	wassend
20-24 Juli 1914	0,60	0,70	1,05	gunstig

